

Gworog: Bible for Matthew, Philemon

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹¹əwod Yosiya ési yed écyohwob Yekoniya mbyyan +nənyyug gu ba. Bə njen əzə əku nkwoġ ənied Isrela ba é nad dyo bâ nyyo hwo ku Babila ni.

Chapter 2

⁹Ba ntyag tsswor əlyyad əgwam na ni, basi dərəg ə nkad. Təŋgwad əka ba ku di ətyin ka ni, usi kwog uswon naŋ ba nhwi, u ti yoŋ dulwo əka ŋgwon ka u nshyyo ni. ¹⁰Jen əzə ba ńdi təŋgwad əkyo ni, əgway u əsi nyed bwoo ba.

Chapter 3

Chapter 4

Chapter 5

Chapter 6

Chapter 7

²⁰Dənian əkyo, nyi na fig ba bə əswum ba ka.²⁵Jen əzə ză ji nkwa ni, ncən na sî nhay, ga ngwun u əsî lwi uli əkyo bî ced, əwod uli ka usî shwod dag, nwad é nog ka tuza əfanj.

Chapter 8

⁵Yesu ə n ɻwo ukəraŋ Kafanahum ka ni, ətyə ənyuŋ bə bə ənied kwog uswan nnwan zwaŋ Romawa na, əsi bay əba nay gu, ⁶nyo, "Ətyə Uli, əhwo ngu ə myyan buli ə təlug bə nzwan, lwan ku sì byon gu bəd." ⁷Yesu əsi nyo bə ngu, "N na bay n corog gu."⁸Gbəndəŋ ɻgwon nzwaŋ u əsi nyo, "Ətyə Uli, nmay a sag tag aku buli nka dag, kərag bə swaŋ əlyyad əhwo ngu əna corog. ⁹Nwad nun bwo mbyyo cəcəd duswon nka, nsi mbyyo nnwan nzwaŋ utag nka. Kə n nyyo bə ətyo əwi, 'nad əzəu,' gwo nad, mmoo nyo bə əyyaŋ, 'bay', gwo bay. Nní nkam əhwo ngu, 'nyyo ənni' gwo nyyo." ¹⁰Yesu ə nfəg əlyyad ənay ni, na si yed gu kyanj uwun, əsi nyo bə ənied əbyo shyyo dunduŋ bə ngu ni, "Ntag nyin cucug u, kwo bə Israila, n kə nshyyo əyyin əwo byyo tərkay ɻwwag tsswo kwo byyo cəd naŋ siki ni dag.¹¹Ntag nyin, ənied bə dīdid əba nyyo bə ətyin mbyyaŋ mutag əba swan ə ya ə sswo dunduŋ bə Ibrahim, Ishaku mbyyaŋ Yakubu bì tyog tuza ku, ¹²əwod nnwan tyog na, əna jib ba bə ga dyundyuŋ ndyin. Əzô ba nə ntwi ə nyway nyunyuŋ ba." ¹³Yesu əsi nyo bə gbəndəŋ ɻgwon nzwaŋ u, "Nad, əna nyyo a ndyo bə naŋ a n ɻwwag cucug u ni." Bə cəcərag njen əwo, əhwo guwu əsi ka ncorog.¹⁴Naŋ Yesu ə ɻjwo uli Bitrus ka ni əsi shyyo əkwaŋ Bitrus ú ə myyan ə lwwo bì lwan shway. ¹⁵Yesu əsi byərəm gu bə mbwg, lwwam shway ku əsi ka ntyag, əsi dərəg əsi cad gu kyanj ya.¹⁶Naŋ dushyun ji ba nyyo ni, əsi bay bə ngu dīdid ənied bə byyo +utənyiraŋ ni. Bə a nswag əlyyad, əsi turur +utənyiraŋ na kəkəb, əsi bwo corog ənied nzwan ba səlləy. ¹⁷Ənyo nkyan ənay sì nnad cəcərag bì kyanj əkwo Ishaya ətyo əlyyad əŋwwad Əgwaza əku ndyyad nyo, "Gu bə pyyo gu ə kyag tərkəy nzwan ənio ya zid ni."¹⁸Yesu ə ndi əkpa ənied u ə keraŋ gu ə cyyo ni, əsi nyo bə nnwan ntəm guna, "Zi byyog nad də manyi əywı Galili ka". ¹⁹Kukwo ətyə nyyuŋ bə ənied cyyed doka Musa əyyaŋ əsi bay əba nyo əni bə ngu, "Ətyi cyyed, n nə hwi a kwo əji a ni nad." ²⁰Yesu əsi nyo bə ngu, "+Ubwu uyid na u byo bubwoŋ ɻhwwad, +unwan na usi byo +uley, əwod nuŋ ɻgwon Ətyibishyi, mbyyo ulwo n sag əpyyo dag", ²¹Əyin bə ənied hwi gu ba sì nyo, "Ətyo Uli, ya ngyog n tsa nad n niyyad əcyo ngu." ²²Əwod Yesu əsi shim nyo, "Hwi ñ, yog ənied əbyo ə yed nkwo na ni ə niad nkwo na na."²³Yesu ə ɻjwoo bə kukwon səhwod ku ni, nnwan ntəm guna usi hwi gu. ²⁴Ğa kətug ɻjwun əsi ka n hyyab bì cəd bə əywı ka, ywan səhwod ku sì təkyem ɻwo bə kukwon səhwod ku, i si nyyəd təyud əwod naŋ Yesu ə shyyo bə nda.²⁵Nnwan ntəm guna usi nad u tì shyyib gu, basi nyo bə ngu, "san zid Ətyə uli, zi shyyo du unuŋ ə hwi."²⁶Yesu əsi nyo bə mba, "Yag ə mbyo nyo ntsswoŋ uwun na, nyin əbyo byyo dīday ɻwag tsswo u ni." Əsi ka ndərəg əsi kam wun ku mbyyaŋ ywan səhwod ku, səlləy ulwo ka usi cyyo bə nywaŋ. ²⁷Ənied ba əsi kwog mbwg ə say tunuŋ nyo, "zan tərkəy əyin kwo kwı? Wun ku bì ywan səhwod ku mun tsworŋ gu"²⁸Yesu ə ɻjwoo əbyin Garasinawa ka, də mənyi əywı ka ni, ənied əfyyaŋ bə byyo +utənyiraŋ ni əsi wurug əba shyyo gu. Ba wurug ə nyyo dulwo nyyad ənied, əwod basi byyo ndyen na bəd, nwad banı lwooŋ ənied ba kàd lwg əkwo. ²⁹Basi ka nkərəg nkún na nyo, "Yag ə a cad bə nzid? ɻwan ɻgwon Əgwaza? Á bay ə cyyo zi sswo zwod nyyo naŋ jen zi ji kə nyyo da?"³⁰Kpəkpəg əzə, naŋ gbəndəŋ usworon əgən ə ya bə kpay u. ³¹+Utənyiraŋ na usi nay Yesu nyo, "Kə a tìn zid, cyyo zi ɻjwoo bə usworon əgən ka." ³²Yesu əsi nyo bə mba, "Də nyi nad!" Basi wurug ətə ɻjwoo bu usworon əgən ka. Kəkəb ba bú usworon ka, basi kpəg əcwwog bì bwoŋ ku basi tə kwi bə səhwod na.³³Ənied əbyo ə cog əgən ba ni əsi tyoŋ ənad bumı ukəraŋ ka, basi tì kwog ənied ba ndyo səlləy nkyan ə nio shyyo ənied fyyaŋ əbyo ə byyo +utənyiraŋ na ni.³⁴Səlləy ənied ukəraŋ ba əsi wurug əbay mwwun bə Yesu. Ba ba ndi gu ni, basi nay gwō wod ukəraŋ baka.

Chapter 9

¹Yesu əsi ɻwwo kukwon səhwod ku əsi byyog ə nad bu ukəraŋ gu ka. ²Əzâ, əsi bay bə ngu ətəlug titag ə myyan bə əkpaŋ. Gwo ndi ɻwag tsswo ba ku ni, Yesu əsi nyo bə ətyə təlуг titag u, "Ngwon, shyyo bə əgway. É yurub kətug akyu." ³Ənied lyurug əyyaŋ əsi ɻwwo lyyad bumi baka nyo, "Ətyə əwî ni ə jwway Əgwaza U" ⁴Yesu bwo naŋ gwo ndyən dīdam bawu ni əsi nyo, "Yag ə mbyo nyi nnnyo kətug dīdam u bə ntsswo nyi na?" ⁵Zan sî kwō yed əhyom u, ə nyo bə ngu 'ə yurub a kətug nyyo a wu', kə 'Dərəg â coŋ?' ⁶Nyi ga lyən naŋ ɻgwon Ətyibishyi ka u byyo tyog yurug kətug nyyo bə dunio," ikwo gwo nyo bə ətyə təlуг titag u, "Dərəg â kyag əkpaŋ a wu â nkad buli." ⁷Əsi dərəg ə nkad buli. ⁸Əkpa ənied u ə ndi ənyo ni, basi kwog mbwag ə say tunuŋ, basi dyeb Əgwaza əwo ə joŋ ənied ba təŋkəy tyog əkwo ni. ⁹Yesu əsi shworəg ə nad duswon əsi di ətyə tuŋ kurum əbyin əyyaŋ ə ngyi Matiyu, gwo swan bu ulwo ntəm ba ka. Yesu əsi nyo bə ngu, "Hwi n" Matiyu əsi ka ndərəg əsi hwi gu. ¹⁰Naŋ Yesu ətə nswan, ə ya kyaŋ ya buli Matiyu ka ni, ənied say kurum əbyin bə dīdīd mbyyaŋ ənied kətug nyyo ba, əsi ba mun əya dundun bə ngu mbyyaŋ nnwan ntəm gu na. ¹¹Farisawa ba ə ndi ənyo ni, basi lyib nnwan ntəm guna nyo, "Yag ə mbyyo ətyi cyyed nyi u ə ɻya mbyyaŋ təŋkəy kətug ənied ənay ni?" ¹²Əwod Yesu ə nfəg bani, əsi shim ba ndyo nyo, "Ənied əba ə shyyo kənkərəŋ ni ba ə cad əbwog dag, sə ənied nzwan. ¹³Nyi ti zwob kyaŋ əkwo ə fa bə əlyyad ə nay ni, 'Tswwoŋ kunag əyyaŋ kwo n cad, zənaŋ əzə nyi fi ni izə dag.' Nwad, mbay n gyi cucug ənied kətug nyyo." ¹⁴Nnwan ntəm Yohanna əsiba lyib Yesu nyo, "Yag ə mbyyo zid mbyyaŋ Farisawa ba ni nswan ufa uhwəd naŋ ənied ntəm aba lag swan ufa uhwod ku?" ¹⁵Yesu əsi nyo bə mba, "Í nin nkwa +kpəndəŋ nyiraŋ ba ə byyan ntsswo naŋ ətyə nyiraŋ u ə shyyo dunduŋ ba mba a? Nwam ku tibay, kwo ə ba nkyag ətyə əwo byyo nyiraŋ ku ə wod ba ni, ikwo ba nə nswan ufa uhwod." ¹⁶Əyin ə ninkyag cyyaŋ ətərəg sway ətəmiyed bə əbwəŋ huhwob ətərəg dag, nwad sway ji na syeb huhwob əbwəŋ u ncyyo ga gbəndəŋ əbwəŋ wo sswag əsi ka ni. ¹⁷Də əyin ə hwod əkan əfay bə huhwob ukuruŋ dag. Kə ə nyyo ənyo, ukuruŋ na u two, əkan na ə wyem ukurug na u byyan. Də kunuŋ əkyo, əni cyyo əkan əfay na bə ukuruŋ ufay, ikwo n̄ cyyo ə n̄ nshyyo səlləy əkan na mbyyaŋ ukuruŋ na." ¹⁸Naŋ Yesu ə nshyyo bə əlyyad na ni, ətyə nyyuŋ bə cəcəd ba əsi bay əba kwog gu ntonj əsi nyo, "A ɻgwon guniyem nka u yi siyen, bay a byərəm ka u na shyyo əcad." ¹⁹Yesu əsi dərog mbyyaŋ nnwan ntəm gu na ba sî hwi gu. ²⁰Əbbyug əyyaŋ wo tyoŋ əsswog na ə ntyag əlyyo swag bə əfyyaŋ ni, əsi banj ə tə byərəm junjun ətərəg Yesu wu məlyim ka. ²¹Nwad, ə kərag bə ntswu nyo, "Kə m byərəm ətərəg gu wu, n na ncorog." ²²Yesu əsi bwwag ə di gu əsi nyo bə ngu, "Gunyyəm gban əlyyo, ɻwag tsswo aku corog a." Bə dî yon əko, əbbyug u əsi kà n̄corog. ²³Yesu ə n ɻwwo buli gbəndəŋ ətyə kwog uswon ənied u ni, əsi bwo di ənied hyab ujag ba naŋ əyyaŋ ə wəy gugwoŋ. ²⁴Əsi nyo, "Nyi dərəg əji! A ɻgwon əkay u siyen dag u shyyo bə nda nio." Ənied basi may gǔ may jug. ²⁵Naŋ ə ngwurug bə ənied ba səlləy ni, Yesu əsi ɻwwo butu ku əsi təbad a gunyyem ka bē mbwag ku, usi ka ntəkyem u yon. ²⁶N khanj ə nay ni sî ka n gub kay səlləy nkyay ənio. ²⁷Naŋ Yesu ə nsswag ə nyyed du uswon ni, +əbiyem əyi əfyyaŋ əsi hwi gu lyilyim ə kpaŋ yi ji ə nyo, "Fəg kunag zid, Ngwon Dauda!" ²⁸Basi hwi gu ə tî n̄jwo buli uyyaŋ, ə si lyib ba, "Nyí ɻwwag cucug nyo n gyaw n corog nyin a?" Ba sî shim nyo, "Í ətyə Uli." ²⁹Yesu ə si byərəm əyyi bá bà, nyo, "Yog ku idi ənyô tuza ɻwwag tsswo nyi ku." ³⁰Əyyi bá bà əsi ka ntyyag ba si ka n̄jwo cyyaŋ ku. Yesu əsi gba ba nyo, "Nyi yog wod əyyin ə lyyen dag!" ³¹Əwod ba ndərog bə əzə ni, basi ka nkub kyay ku bu usham əlyyad ə kay. ³²Ə bbyəm əyyi əfyyaŋ ə byo ə nkad ni, əsi bay bə Yesu məməm wo ə byyo utənyiraŋ ni. ³³Ə ntin utənyiraŋ ka ə wurug dyo ni, ətyə əwo sî kân ɻwwo əlyyad na. Əkpa ənied u əsi kwog mbwag ə say tunuŋ nyo, "zî kə ndi kyaŋ naŋ sîkwi ni bə əbyin Israila ka dag." ³⁴Əwod Farisawa ba əsi nyo, "Bî tyog ga gbəndəŋ utənyiraŋ kwō gwo nturuŋ utənyiraŋ na." ³⁵Yesu əsi ɻwway səlləy ukəraŋ na, əcwwaŋ bə cəcəd, əka cyyed ənied ba usham əlyyad ka bə tuntu dyəb Əgwaza shin Yahudawa na, ə mun ə ncorog ba ko zan təŋkay nzwan. ³⁶Gwo ba ndi əkpə ənied u ni, ə si fəg kunag ba nwad ba sswo zwod, əwod basi cyyo tay. Ba di naŋ zwon tsyyeb ə zə saŋ ətyi cog ni. ³⁷Əsi nyo bə nnwan ntəm gu na, "Fway ku shi bəd əwod ənied ntəm ba ə lad." ³⁸Dənian əkyo, nyi ghan nyi nay ətyə Uli əwo ə byyo fway ku ni, gwô təm bə ənied ntəm du ulwo fway gu ka."

Chapter 10

¹Yesu èsi yoron nnwan ntəm swag bu ufyyaŋ gu na, èsi joŋ ba tyog nturuŋ kətug ntswa, əwod bâ corog kozan təŋkəy nzwan.²Di lyulyorog nnwan ntəm swag bu ufyyaŋ è kwo kwî ni. Guwo yed Simon, wo è ngyi Bitrus ni, mbyyaŋ nənyyug gu wu Andrawus, Yakubu ḥgwon Zabede ka, mbyyaŋ nənyyug gu wu Yahaya. ³Filibus, Batalomi, Toma, Matiyu wo bî say kurum əbyin ku ni Yakubu, ḥgwon Alfiyus ka, Taddiyus, ⁴Simon wo ku nyyo kan'a na, mbyyaŋ Yahuza Iskariyoti wo əna lyab Yesu ni.⁵Ənied swag bə əfyyaŋ ə bay ni byo Yesu əku təm, è sî nyō bə mba, "Nyi yog nñwo bə ukəraŋ ənied əkag kwo ukəraŋ Samariya dag. ⁶Də kunun əkyo, nyi nad bə nnwan Israili ə na u di naŋ zwon tsyyeb əzə bwug ni. ⁷Nyi nad nyi tî shay ba nyō "Tyog ku bay kpəg."⁸Nyi corog ənied nzwan ba, nyî shirîb nk>wom na, nyî corog ənied gbab ba, nyî turuŋ ənied ba utənyiraŋ na. N joŋ nyin də bî kurum, nyin bwo nyi ɣwwag də bî kurum. ⁹Nyi yog byoŋ kurum, kwo zinariya, azurfa, kwo ənashoŋ bə +əmpwod nyi ba dag. ¹⁰Nyi yog byoŋ əmpwod cyyed, kwo +ətərog əfyyaŋ, kwo kukwa tag, kwo shan cyyed dag, nwad imyim ətyə ntəm u ə shyyo kyaŋ ya gu ku.¹¹Kozan ɣwwab, kwo ukərag kyo nyi n ɣgwo, nyi cyyaŋ ətyə əwo na san nyin mbwag nfyyaŋ ni, nyî swan bə ngu tinad jen əzə nyi ba ndərəg ni. ¹²Uli əkyo nyin ɣgwo ni, nyî byyad ba. ¹³Kə ənied uli ba san byad nyi ku, yog byad nyi ku i n gyoŋ. Kə ba ma ndag, nyî nkad bî byad nyi ku.¹⁴Kə ənied ba ətag san kwo əlag fəg nyin ku, nyî kpiyed ubwuŋ titag nyi ba, də njə əzo nyi n ɣurug usa kwo ukəraŋ ənio ni. ¹⁵Ntag nyin cucug u, Əgwaza U ətə ba fəg kunag Sodoma mbyyaŋ Gumarata, ə sswag ənied ukəraŋ ə byo utug fag əlyyad gu ka.¹⁶Di, ntəm nyin naŋ zwon tsyyeb bə kəucyo ubwu uyid ni. Dənian əkyo sə nyî byyo mumwaŋ naŋ +zwag ni, əwod nyî yed ənied saŋ əkpəd naŋ +əbəu ni.¹⁷Nyi təlwam bə ənied ba, nwad, ba ni nad bə nyin bə tuntu fag əlyyad na è tə wad nyin bə tuntu utuŋ Yahudawa na. ¹⁸Ba na kwag nyin a nad dyo du uyi ənied fag əlyyad mbyyaŋ +əgwam ba dənian nka, nwad nyi ga shay ba mbyyaŋ ənied əkag ba usham əlyyad nka.¹⁹Kə ba nyayeb nyin, nyî yog fəg uwn kyaŋ əkwo nyi na nyyo kwo lyyad ni dag. Nwad kyan əkwo nyi na lyyad ni əna joŋ nyin ku bə njen əzo.²⁰nyi byo ba tî lyyad dag, tswa Əcyo nyin əzə n ɣayad bumi nyi ka.²¹Nənyyug ə na ɣwwag nənyyug gu wu ə hyad. əcyo ə ɣwwag ḥgwon gu. Nnwan na u n ɣayad tsswoŋ, bâ ɣwwad ənied byyo ba ba ə hyay.²²Konyan əna lag nyin dənian nka. əwod ətyo əwo ə gbaŋ əlyo ə tə nad bə əŋhan u ni, ngwô ba shyyo san ku.²³Kə ə lag di nyin bə yin ukəraŋ ka, nyi tyoŋ nad bu usika. Ntag nyin cucug u, nyi ba ntyoŋ kərag ukəraŋ Iserila na səlləy ni, naŋ ḥgwon ətyibishyi ka u bay.²⁴Ngwon myab u swərab ətyo əwo cyyed ka ni dag, də əhwo wo swərab ətyə uli gu wu dag. I myim ḥgwon myab ka u tay ətyə əwo cyyad ka ni, əwod əhwo u ə tay ətyo uli gu u.²⁵Bə naŋ ə kə ngyorong ətyə uli u Ba'alzubul ni, zan kətug lyulyorog kwo è n ɣway yi kyaŋ bwag uli guku?²⁶Nyi yog fəg uwun ba dag, əbyyo kyan ə kwo ə na kub əwəd ni, kwo na ɣway bay kpay ni dag, mbyyaŋ si kwo ə nyyad kwo n ɣway gud wurug ni dag.²⁷Nkyan əna nshay nyin də əbaŋ ni, əna lyyad na kpəkpay tənwam, əwod nkyang ə na n shwwaŋ nyi ndyo ni, nyi ban yoŋ tuza tuntu nyi shay ənied ba səlləy.²⁸Nyi yog fəg uwum əniəd əna hyay lwam ku, əwod tswa ji i kyyed ba ni dag. Də kunun əkyo nyi fəg uwun ətyə əwo ə hyay ndwam na mbyyan tswa ji buli ndoŋ ka ni.²⁹Ə lyyay unwwan ufyyaŋ kobo dag a? əmgbom bə ənyo ə mbyo a nyyung kyo ni shwod kwa əbyin də bî lyen Əcyo nyi wu dag.³⁰kwo pyyo əpyo nyi ku əwa kə ntwaŋ ku.³¹Nyi yog fəg uwun dag, nyi byyo kpəntin ji swag unwwan na bə zən zan.³²Dənian əkyo, səlləy ətyə əwo tag ənied ba naŋ gwo əgyed əshin ni, ənyô mma tə ntag Əcyo ngu wo shyyo tuza ka ni bwo naŋ gwo əgyed əshin n.³³Əwod ətyə əwo ə tsswo n du uyi ənied ni, nuŋ bwo, nnə ntsswo gu du uyi Əcyo nka wo shyyo tuza ka ni.³⁴Nyi yog dam nyo mbay bə nyin kay nda bə dunio dag, mbay bə nyin kaynda dag əwod tswad zə mbay bə nyindyo.³⁵Mbay ncyyo əsam jyyo bə əcyo gu wu, ənab bə əyaŋ guwu mbyyaŋ ənyaraŋ bə əkwaj guwu bwo.

³⁶+Nəndwan ətyibishyi ba ə shyyo bumi uli guka.³⁷Ətyə əwo cad əcyo kwo əyaŋ gu wu ə swwag n ni, ə ntay ə yed əshin ndag, əwod ətyo əwo ə cad əngwon əsam kwo ənab ə swwag n ni, ə ntay ə yed ə shin ndag.³⁸Ətyə əwo də ə kyag ətiyem əhhu u əsi hwi n ni dag, ə ntay ə yed ə shin dag.³⁹Ətyo əwo byoŋ sicəd gu ku kpəmkpam ni əna ɣway ku, ətyə əwo ə nway sicəd guku dənian nka ni, ə na shyyo ku.⁴⁰Ətyə əwo ə san nyin mbwag nfyyaŋ ni, nuŋ ə gwo san.⁴¹Ətyə əwo ə san ətye lyyad ənwwad Əgwaza dənian yed ətyə əlyyad ənwwad Əgwaza ni, əna shyyo zənaŋ ətyə lyyad ənwwad Əgwaza, zizərag əkwa.⁴²Konyan è ɣwwag ətyə nyyuŋ bə əcwaŋ ə bay ni, kwo cincaŋ səhwod ə bə ankay, dənian ə yed ə tyo ntəm n, ntag nyin cucug u, əna ɣway zaŋ guji dag."

Chapter 11

¹Yesu ə ntyag shey nnwan ntəm gu na kyan nyoo ku ni, əsi swwag è nad é cyyed ənied ba è mun à nshey ba əlyyad Əgwaza na, bə akəraŋ ba na. ²Yohanna ə tyo nyoo botisman ə ku shyyo bì hwo, əsi nfəg səlləy nkyan ə na Yesu Kristi ə nyoo ni, ikwo gwo si ntəm nnwan ntəm guna. ³bâ lyib gu nyoo, "Nwan ə yed ətyə è wo zi tsswoŋ tibay a ku ni a, kə zi tsswoŋ əyyan ənied?" Yesu əsi shim nyoo, "Nyi bwwog nad ti tag gu kyan əkwo nyi ba fəg nyi si bu di ni: ⁵+əbbyem əyyi ba shyyad cyyan ulwo ku, ənied ə ba təlуг titag ba ni ə chon, ə corog ənied gbab ba, +silan ba si tswwoŋ ulwo na, məmməm ba əsi lyyad, əsi shirib nkwm na, əwod əsi cyyed kunag na əlyyad Əgwaza na.

⁶Əgwaza ə na kworog ətyə əwo də ə tsswo n ni mmyan. ⁷Nwan ntəm Yohana na u njwo niyed ku ni, Yesu əsi təbad bwoy əkpa u nkhaŋ Yohana na nyoo, "Naŋ nyi n nad bə əhwod uyd u ni, yag ə nyi ngyi nyi nə di? Ga junjun +əkwob ə ba wun ku bwan ni a? ⁸Kə ənyo dag, yag ə nyi nad di ku? Ətyə əwo è kub ətan ətərəg ni a? Ənied ə ba hwi ətan nkhan ba ni shyyo bu usa +əgwam nio. ⁹Bì yag ə nyi wurug nad di ku? Ətyə lyyad ənjwwad Əgwaza a? Ntag nyin naŋ nyi ti ndi ətyə əwo swwag ətyə lyyad ənjwad Əgwaza ni. ¹⁰Ngwo ə yed ətyə əwo á ndyurug nkyan na tuza guka ni nyoo, "N nə ntəm bə əti kwog uswon ngu, gwô jyi nyin lwag ku." ¹¹N tag nyin cucug u, kəkəb bə ənied ə ba ənyyug ba ə tyi ni, ə mbyo ətyə əwo sswag Yohana ətyə nyoo bitisman ni dag, əmgbəm bə ənyo ətyə əwo ə yed akəday ka bì tyog tuza ku ni, ə sswag gu. ¹²Kyag nyoo bə njen Yohana tyə nyoo botisman ji, ba ntad utswun əkay, tyog tuza ku ya uswon bi ced, ənied bə didid əsi cad ə əjwo ku tilid. ¹³Kəkəb ənied lyyad ənjwad Əgwaza ba mbyyan lwag Musa ku ba lyyad tuza tyog əkay ba ntad jen Yohana ətyə nyoo botisman ji. ¹⁴Kə naŋ nyi shim əlyyad nna, ngwô əyəd Iliya, wo á bi lyyad tibay gu ku ni. ¹⁵Yog ətyə əwo byyo tsutsswo ni, ə fəg. ¹⁶Bì yag ə nmaŋ nə ntyan chey ə kwî ni? Ba di naŋ nnwan ə nio u swwed bə kasswo jiə gwoŋ əkum əka yyi əyyan ba, ¹⁷nyo, 'Zì tyab nyin zunzwug, nyi siswoŋ dag. Zi si bu kyag nyin əbwom əhwu, də nyi ba twi dag.' ¹⁸Yohana ətyə nyoo botsma ə mbay ni, əsi sswad də bi ya kyan ya kwo sswō səhwod, ənied ba si nyoo, 'Ə byyo utənyirəŋ.' ¹⁹Ngwon Ətibishi ka u mbay u ya usswon ni, kukwo ba nyoo, 'È lau wuwog ku, əsiyed ussum, əsi yed kpəndəŋ ənied kurum əbyin, bə ənied kətug nyoo.' Əwod tsutswad ku ni tyay əppyo ku bə ntəm ku na. ²⁰Yesu əsi əjay bu +ukəraŋ ə na gwo nnyo didid nityog u ni, nwad ba lag shay kukwoy ku. ²¹Əsi nyoo, "Ubun u na tug Korasin, mbyyan Betsaida bwo! kə nityog əkwo ə nyio bə nyin ni, ə nyoo ku bə Taya mbyyan Sidon, sə ba mǐ nkay cyyo bwob basi kub dyundyuŋ ətərog, basi kwon ntoŋ ə ntwarag naŋ ba n nay ə yurub ba shod kwa baku. ²²Ntaŋ nyin cucug u, i ti ba lyyen lan Taya bə Sidon utug ndyen Əgwaza ka, ə sswag nyin. ²³Bə nñwan bwo Kafarnahum, a ngyi ə tə ba kyag a ə nad dyo tuza a? Ə ba jib a buli ndoŋ Kə tityog əkwo ə nyoo əbə nyin ni ikwo ə nyoo bə Saduma, sə ka nshyyo ə cəd sag utsswun. ²⁴Ntag nyin, nyi ti ba sswō zwod utug fag əlyyad Əgwaza ka sswag Saduma. ²⁵Bə njen əzə, Yesu əsi nyoo, "Ndyeb a Əcye, ətyə Uli tuza bə byin, dənian ə ka nyyad nkyan ənay ba ənied əba cin ba byyo tsutswad ku mbyyan əsi byo ə lyen liliyen ni, əwod a si twərag a cwwan nnwan. ²⁶I, Əcye, ənyo a ncad ku. ²⁷Kəkəb nkyan na Əcye əngu ə kə ncyo ndyo mbwag, ə yin ə lyen Ngwon ka dag sə bə Əcye u, də əyin ə lyen Əcye u dag sə bə ka Ngwon ka u khay utwərag gu wu. ²⁸Nyi bay bə nuŋ kəkəb nyin ə ba luraŋ bə gbidyg nkpərəg bani, nna joŋ nyin tsswuŋ. ²⁹Nyi nyeb əppyo nyin, nyi myab əkwa əka mbyyo ni, nyed shonshon əyin əwo ndwwod əppyo ni dag. nna joŋ nyin tsswuŋ. ³⁰Ndwag nna lwwo ə hwu dag, əwod kpərəg n ku swan gbidyg dag.

Chapter 12

¹Bə njen əzə, Yesu əsi kay lwag əkwo լwo bəbyin ə ka é nkab yag ni utug əssəbəd. Zwoj ji sì kpiyem nnwan ntəm gu na, bası լwo fwud yag ku ə yă. ²Nan Farisiyawa ba ə ndi ni, ikwo ba nyo bə ngu, "Di, nnwan ntam a na u nyoy kyan ə kwo nkwa ni dag utug əssəbəd ka."³Əsi shim nyo, "Nyi kə ntwaŋ kyan əkwo Dauda mbyyan ənied cyyed gu ba ku nyoy naŋ zwoj ji ngya ba ni dă? ⁴Əsi լwwo bi tu dyeb Əgwaza ku əsi kyag zizarag kunkwon u sì ya mbyyan ənied cyyed gu ba, kwò də inkwa bâ ya ni, sə ənied fi zənaŋ byo əshim ba dyo bâ ya.⁵Nyi kə ntwaŋ bə ndwag Musa ku naŋ ənied fi zənaŋ ba bumi tu fi zənaŋ ku əni nyoy shwod kwa utug əssəbəd ka, sim bə ənyo ba byyo əbun dag. ⁶Ntag nyin, ətyo əwo sswag gbəndən tu dyeb Əgwaza U ni, ə shyyo əji. ⁷Kə nyi ba lyen kyan əkwo əlyyad ə nay ə fa ni, 'N cad nyi fəg kunag əyyan, bî gag əkwo nyi na nfi zənaŋ ji ni; sə nyi ba cyyan ənied saŋ əbun bə kətug dag. ⁸Nwad Ngwon Ətyibishyi kyo, u yed ətyo Uli nwam əssəbəd ku.⁹Yesu əsi dərəg əzö, əsi nad bə gbəndən uli dyeb Əgwaza Yahudawa wu, ¹⁰Əhwu bwag əsi shyyo əzo. Basi lyib gu nyo, "I nkwa ə corog əyin utug nwam əssəbəd kâ?" Ba cad bâ shyyo gu bə əbun.¹¹Yesu əsi nyo bə mba, "Nyan ə bə nyin wo kə ə byyo zwon tsyyeb jyyun, əwod zwon əzo isi kwa bi bwoj utug nwam əssəbəd ka, ə na tñi ji ə wurug dyo dâ? ¹²Ənyo, ətyibishyi u sswag zwon tsyyeb ji! Dənian əkyo, i yed ə nyoy ətan əkwad də nwam əssəbəd ku dâ?"¹³Yesu əsi ka mbwag əsi nyo bə ətyə nzwan u, "Nyyeb bwag a ku." Ə nnyyeb ni isi ka ncorog isi di naŋ siku ni. ¹⁴Əwod Farisawa ba əsi wurug kpəkpay ə nyoy kətug didam tuza guka. Basi լwwo cad lwag əkwo bani nhŷad guni.¹⁵Yesu ə nfig nkyan əna ba lwoj ni, əsi hwawd əpyyo gu ə dərəj ndyo əmba. Ənied bə didid əsi hwi gu, əsi corog ənied nzwan ba kəkəb,¹⁶Əwod əsi gba ba bâ yog twərag gu bə ənied ba dag. ¹⁷Nwad iyed tilid kwo i wurug bə naŋ Ishaya ətyo lyyad əŋywad Əgwaza ə ku ndyyad ni nyo, ¹⁸Di, əhwo ngu wo nkhay ni, n cad gu, nwad ə jyyed n əsay əlyyo bəd. Nnə sag tswa nji tuza gu ka, ə nə twərag ənied əkag ba cucug ndwag u.¹⁹Əna ya kənan kwo ə ɻhay dag, de əyin ə na fəg əŋywad gu də +ndwag dag. ²⁰Ənə bud gəfərag əwo də ə gworəj ni dag, də wo na nyiyib saŋ əzo bay kpəg i nyiyib ni dag, sənaŋ gwo cyyo cucug u əsi ya uswon. ²¹Əwod, ənied əkag ba ə sag ntsswo ba na də əlyurog guka.²²Ikwo ənied əyyan əsi bay bə Yesu əyin wo yed əbyyem əyin ni, əsi bwo yed məməm, utənyiraŋ usi shyyo bə ngu. Yesu əsi shyyo bə ngu. Yesu əsi corog gu, əsi լwo cyyan əbwo lyyad. ²³Didid ənied u əsi kwog mbwag ə say tunuŋ, basi nyo, "kə ətyo əwi guwo yed լgwon Dauda ka?"²⁴Farisawa ba ə nfəg tityog əkwî ni, bası nyo, "Ətyo əwi ə turug +utənyiraŋ na bi cəd Bahalzabu əgwam utənyiraŋ ə." ²⁵Nan Yesu ə nfig didam ba u ni, əsi nyo, səlləy tyog əkwo tyiraŋ əpyyo ku n cyyo ufyyan ni i ni ngyoŋ dag, ukəraŋ əkyo u kam əpyyo ka ni uni yon dag, kwo uli əkyo u tyiraŋ əpyyo ka ni u ni tyirib.²⁶Kə utənyiraŋ u tñi utənyiraŋ, u tyiraŋ əpyyo bə əpyyo ka. Bə nio naŋ tyog ka ku ini ngyoŋ?²⁷Kə naŋ nturuŋ utənyiraŋ na bə cəd. Baalzabuba, bî cədə nyan kwo nnwan nyi na u nturuŋ ushin ba na? Dənian əkyo, ba byo na yed ba ənied fag əlyyad ba.²⁸Əwod kə naŋ nturuŋ utənyiraŋ na bi ced Zizərag Ntswa Əgwaza kwo, itag naŋ tyog Əgwaza ku bay bə nyin.²⁹Ənyin əna nyo ni ə լwwo buli gingəm əyin ka, ə kwog gu nkyan na, sənaŋ gwo tsa təbad gu əsi lab. Əzō gwo i na nshyyo nyiyin nkyan na buli ka.³⁰Ətyo əwo ə ɻway shyyo dunduŋ bə nuŋ ni ə yed nəndwan n, əwod ətyə əwo ə ɻway tuŋ dunduŋ bə nuŋ ni, ə səraŋ ə.³¹Ntag nyin kozan kətug mbyyan jwway əna yurub ənied ba dyo, sə bə jwway Zizərag Ntswa, ikwo də əna yurub dag kwo bə cuncwad.³²Səlləy ətyo ə wo ə lyyad kətug əlyyad tuza լgwon ətyibishyi ka ni, ə na yurub gu dyo. əwod səlləy ətyo əwo ə lyyad katug əlyyad tuza Zizərag Ntswa u ni, əna yurub gu ndyo dag, kwo bə njen nini, tî nad jen tî bay ji.³³"Ukwon əkyo u yed ni əswun ka na yed, kə ukwon ka u yed dag əswun ka na yed dag. Nwad, əni fig ukwon ka bə əswum kaka.³⁴Nyin zwa ntssub! nyi na nyo ni ndyyad ətan nkyan u naŋ nyi mbyyo kətug ku? Nwad nkyan ənyo shyyo bə ntsswo na ni inio unuŋ ka ulyyad.³⁵Tsswo ətan ətyibishyi ku wuud bə ətan nkyan, əwod tsswo kətug ətyibishyi ku wuud bə kətug nkyan.³⁶Ntag nyin, kozan yiyeərag əlyyad ə ənied ba əkən dyyad, konyan ətəba twaŋ na utug fag əlyyad ka bə njan jen u.³⁷Nwad əlyyad ə nič ni fərəg a wod, na nio bwo na cyyo ə ləb a.³⁸Ikwo ənied cyyed lwag Musa əyyan mbyyan Farisawa, əsi nyo bə ngu, :"Ətyə cyyed, zi cad ə twərag zid yin tityog.³⁹Əwod Yesu əsi shim ba ndyo nyo, Ga kətug mbyyan shishig n cay ə ced ə twərag ba tityog. əwod ə mbyyo tityog ə kwo ənə twərag nyin ni dag sə bə sikwo bi shyyo Yunusa ətyo lyyad unuŋ Əgwaza ni.⁴⁰Bənaŋ Yunusa əku nshyyo n nwam ntad, bə tutug na ntad, bu ufah gbəndən əfən u ni, ə nyō, լgwon ətyibishyi ka nə ntyag nnwam ntad, tutug bə tənwam bumi ə byin ka.⁴¹"Utug fag əlyyad Əgwaza ka, ənied Niriwa ba əwu cyyo cey əkwî əbun dənian ba ku san əlyyad Əgwaza na bu nuŋ Yunusa, ətyo əwo sswag Yunusa ni əshyyo əji.⁴²Əbyyug əwo ku yed əgwam utag u ni, əna cyyo cey əkwî əbun, nwad, əku kyag ga gbəndən nyoy bə ɻan dunio u cyyad ənad ə fəg tsutswad Sulemanu ni əwod ə di ətyo əwo sswag əshyyo əji.⁴³Kə kətug ntswa ə wurug bə ətyibishyi, əni kay ulwo ə nyoy u saŋ səhwod ni ə cad ulwo ntswuŋ ka, kə ə ma nshyyo dag.⁴⁴Əna nyi ənî, 'Nna bwwog nnad buli əkyo n ɻwurug ni.' Kə ə bwwog ənad əsi tî shyyo naŋ ə kən dyaŋ ulwo ka əsi jyi ka ə sag.⁴⁵Əna nad ə cad +Kətug ntswa natad əyyan byo sswag gu bə əkpəd u ni, bâ tə sswan dulwo ka, əwod gag di ətye əwî ni bə njan wu tî ba byyan sswag gbəŋbaŋ u. Ə nyō ku tî ba ndi bə kətug ncey ə wî ni."⁴⁶Nan Yesu ə shyyo bə əlyyad na bə əkpa ənied u, əyan guwu bə

+nənyyug guba əsi ba yon tusa ə cad bâ lyyad bə ngu.⁴⁷ Əyin əsi kərag bə ngu nyo, "Di, əyaŋ əwu mbyyaŋ +nənyyug aba ə yon tusa ə cad ə kərag bə nwan."⁴⁸ Yesu əsi shim bə ətyo əwo ə kərag bə ngu ni nyo, "Ə nyan ə yed əyaŋ ngu mbyyaŋ nyo nyan byo yed +nənyyug mba?"⁴⁹ Əsi ka n tətwaŋ nnwan myam guna nyo, "di ənied ə bay, ba byo yed əyaŋ ngu mbyyaŋ +nənyyug mba!⁵⁰ Nwad, konyan ə nyyo əcyo ngu wo shyyo tuza ka ni, kyang əkwo gwo cad ni, ətyo əwo gu wo yed nənyyug əsam wu, bə nənyyug ənab u mbyyaŋ əyaŋ ngu."

Chapter 13

¹Utug əkyo, Yesu əsi wurug buli ka əti swan də kywuŋ əywi ku. ²Əkpa ənied əsi kəraŋ gu əbwawg əsi ɻwwo bə kukwon səhwod ku ə nswan, naŋ əkpa ənied u ə yoŋ bi nkyuŋ əywi ku. ³Yesu əsi lyyad ba nkyan bəd bu uma əlyyad nyo, "ətyo cwi nkyan əyyaŋ ə nad əti cwi zwa nkyan. ⁴Gwo n ɻwo nay zwa ji ni, jyyaŋ si kwoy bə nkyuŋ ndwag, unwan usi bay bə tanj. ⁵Jyyaŋ si kwoy bə ulwo əkyo u yed gbugbərag ni. saŋ mbyin ku du'ulwo ka sə cyyo zwa ji si ta wurug unfyyen nwad mbyin na məy ji dag. ⁶Nwam ku ba ntād isi dərəg bəd ni, basi kpəyəm ba byyo ninan dag, basi fi. ⁷Tsswa Jyyaŋ si kwoy bumi gədyyen ka isi lay, səkan ji si cwi zwa əzo dərəg ni. ⁸Tsswa Jyyaŋ si kay bə ətan əbyin ji si swum, si funj ti nad cyyan ci jyyuŋ, jyan nsswag uta'a, jyyaŋ nsswag ntad. ⁹Ətyo əwo ə byyo tsutswa ba ni yog gwo fəg. ¹⁰Nnwān ntəm na usi bay ba nyo bə Yesu, "yag ə mbyyo a ndyyad bə ukpa ənied u bi uma əlyyad ka?" ¹¹Yesu əsi shim ba ndyo nyo, "Iwag lyen umi tyog tuza ku nyo byo ə ɻwwag, ə joŋ ba dag. ¹²Nwad, konyan ə byyo, əbwo na mbyyan gu ndyo. Əwod, səlləy ətyə əwo saŋ ni, əba san asikyo gwo byyo ni. ¹³Ikwo mbyyo, ndyyad bə mba bi uma əlyyad ka. Əwod kwo naŋ ba ncyyaŋ ni, ba ni di dag, ba ni tsswoŋ də ba ni fəg dag, də ba ni fig dag. ¹⁴Məmba ə əlyyad unuŋ Ishaya na ə mbay cəcərag, nio ənyo: 'Bumi tsswoŋ nyi na fəg də nyo ba ni ntəbad kyaŋ dag, nyi na cyyan də nyo ba ni fig dag.' ¹⁵Nwad, ntsswo ənied ə nay kə ncyyo kpəbbəŋ, ba byyo tsutswa də ba tsswoŋ ni dag, əwod ba nyim əyyi ba bâ yog di bə əyyi bá bâ, kwo bâ tsswoŋ bə tsutswa bá bâ, kwo bâ fig bə ntsswo ba na bâ bwwog əbay bə nuŋ n corog ba. ¹⁶Əwod libarka ə yəd əyyi nyo ba, nwad ba cyyan, mbyyan tsutswa nyi ba nwad ba tsswoŋ. ¹⁷Ntag nyin cucug u, ənied lyyad unuŋ Əgwaza bə didid mbyyan zizərag ənied hwi ba əku cad gag əkwo əna ndi nkyan əna nyi cyyan ni, basi di na dag. Basi cad bâ tsswoŋ nkyan əna nyi tsswoŋ ni basi fəg na dag. ¹⁸Nyi kwərog tsutswa nyi fəg kyaŋ əkwo uma əlyyad ətye khab əwo ə nay zwa nkyan ji ni. ¹⁹Konyan ə fəg əlyyad tyog tuza na əsi fig dag, utənyiranj ka uni təwob kyaŋ əkwo ə tib bə ntswa gu ku ni. Ikwo yed zwa əzə kwoy bə kyun ndwag ku ni. Zwa əzə kwoy bə gbugbərag u ni, yed ətyo əwo fəg əlyyad na əsi ka nsan na mbwag nfyyan ni. ²⁰Zwa əzə kwoy bə gbugbərag u ni, yed ətyə əwo fəg əlyyad na əsi ka nsan na mbwag nfyyan ni. ²¹Də naŋ gwo mbyyo ninan ni dag, əni labyyan dag. Jen əzə zwod mbyyan təshug mbay dənian əlyyad əna gwo san ni, ə na shwod əkwa bə unfyyen. ²²Zwa əzə kwoy bə gədyyən ka ni, yəd ətyə əwo fəg əlyyad Əgwaza na əwod dədam tuza nkyan swanta, bə shushog cad zwa, əsi təfog əlyyad Əgwaza na nasi byyo əswum dag. ²³Si zo kwoy bə ətan əbyin u ni, yed ətye əwo fəg əlyyad na əsi fig na. Ətyə əwo əna wurug bi yag əkwo shi ni, yyiaŋ cyyan ci, yyiaŋ cyyan nswag utâ, kwo cyyan nswag ntad, sswag gag əkwo gwo b̄i ncwi ni. ²⁴Yesu əsi bwo lyyad ba uma əlyyad uyyian nyo. "Tyog tuza ku di naŋ ətye əwo ətə cwi ə tan zwa bə əbyin gu ka ni. ²⁵Əwod jen əzə səlləy ənied ba ə nshyo bə nda ni, nəndwan guwu əsi nad ətə nnay əkwob bə əbyin ka əsi tə nkad. ²⁶Jen əzə yag ku nday isi fwoy pipyo ku ni, əkwob ba si wurug bwo. ²⁷Nnwān ntəm ətyo əbyin u əsi bay ə ba lyib gû nyo, 'ətyo uli, ətan nzwa ə a ku nay b'əbyin aka dâ? Bə əkwob ba ə wurug nyyo əjî?' ²⁸Əsi nyo əni, 'Nəndwan ə tə nyyo ə nyo.' Nnwān ntəm gu na usi lyib gu, 'Bə a cad zi nad t̄i ɻha bâ?' ²⁹Əsi nyo məmba, 'Gad, kə nyi nad ɻha əkwob ba, shim dag nyi ɻha mbyyan yag ku.' ³⁰Nyi yog bâ lay dundun ti nad jən fway ji. Jən əzə izo n nə ntay ənied cag ba, 'Nyi tsa turj əkwob ba, nyi lwwoy bə +əkpa ətə fi, əwod nyi tuŋ yag ku bay dyo bə ənban ngu.' ³¹Yesu əsi bwo lyyad ba uma əlyyad uyyian nyo, "Tyog tuza ku di naŋ a ntswa yuŋ əka əyin ə tib bə əbyin gu ka ni. ³²Ikyo uyed a didəy ka bə ntswa yag ji. Əwod kə u lay, u ni shi u sswag əkum ka bə əbyin ka. U ni cyyo ga gbəndəj ukwon unwan na u conj nnog +ule nə bə nnay na." ³³Əsi bwo tag ba uma əlyyad uyyiaŋ nyo "Tyog tuza ku di bə naŋ fwurag əkwo əbyyug ə kyag əsi nnu bə nhyo yag mudu utad, isi cyyo na nfwuŋ səlləy ni." ³⁴Səlləy nkyan ənay, Yesu ə lyyad na bə əkpa ənied u bə uma əlyyad, ə mbyyo kyan əkwo gwo ɻway tag ba bə uma əlyyad ni dag. ³⁵Ə nyô nkyan ə nay n di inad cəcərag bə nkyan əna ətyə lyyad unuŋ Əgwaza U əku lyyad naŋ gwo nyo, "Nna nnyyib unuŋ nka bə uma əlyyad. Nna ntərəg ənied ba nkyan əna ə nyyad nyyo naŋ əkə nnwad swanta ku dag." ³⁶Yesu əsi dərəg əkpa ənied u əwod ətə ɻwwo b̄ili ka. Nnwān ntəm gu na usi bay ba shyyo gu nyo, "Twərag zid kyaŋ əkwo uma əlyyad əkwob na bə əbyin yag ka ə fa ni." ³⁷Əsi nyo məmba, "Ətyo əwo ə cwi ə tan nzwa u ni, guwo yed ɻgwon ətyibishyi ka.

³⁸Əbyin ka ikyo yed swanta ku, əwod ətan nzwa ù, guwo yed ənied əba ə shyyo b̄i tyog Əgwaza ku ni. Əkwob ə byo si yəd ənied ə ba ə yed nnwan kətug əyyin na ni. ³⁹Əwod nəndwan əwo ətə nay əkwob ba ni guwo yed utənyiranj ka. Fway ku ikwo yed ənjan swanta u, əwod ənied fway bâ ibyo yed +ətəm Əgwaza ba. ⁴⁰Dənian əkyo, gag əkwo əna ntuj əkwob ba ə fi bə ndonj ku ni, ənyō ku ba ndi utug dərəg swanta ka. ⁴¹Ngwon ətyibishyi ka u ba təm bə +ətəm ka ba, bâ tə tuŋ nkyan əna ti shwwəd kwoy ku ni, mbyyan ənied əba ə nyyo kətug ku ni kəkəb ə wurug dyo b̄i tyog ka ku, ⁴²Bə tə ba jib ba, bə ga ndonj əwo ba nan twi ə nyway nyunyuŋ ni. ⁴³Əwod ənied ə ba ə saŋ əbun u ni, ə say naŋ nwam ni b̄i tyog əcyo ba ku. Ətyo əwo ə byyo tsutswa fəg ba ni, yog gwo fəg. ⁴⁴Tyog tuza ku di naŋ +zwa əzə ə nyyad bə əbyin ni. Əyin əsi tə di əsi nyyad. Bumi əgway, əsi nad ətə lyyay nkyan gu na əsi nsan əbyin ka. ⁴⁵Bə ə nyô, tyog tuza ku di naŋ ətyə əbwuanj əwo ə wurug cad +mimyad nfanj ni. ⁴⁶Jən əzə gwo nshyyo ətan mimyad əfan u ni, əsi nad tə lyyay nkyan gu na səlləy, ə n san. ⁴⁷Bə ə nyô, tyog tuza ku bu ndi, bə naŋ əkyəw əwo ə nwad b̄i

cen ni, əsi n gwum kozan tankəy nkyaŋ ni.⁴⁸Naŋ ku nhヤad əkyəw u ni, ənied wum ba əsi kwag ku ə nad dyo bə nkyaŋ cen ku. Basi khay ətan u ə kwərog bu +ucəraŋ na, basi wyem nsinio də ə ya ni.⁴⁹Ənyō ku ba ndi utug dərəg swanta ka. +Ətəm Əgwaza ba ə tə ba khab kətug ənied ba bumi ənied əbyo saŋ əbun ni.⁵⁰Əna taŋ kətug ənied ba bə ga ndonj, əzə ba nə ntwi ə nyway nyunyuŋ ba.⁵¹Nyi fig nkyaŋ ənay ni səlləy a? Nnwan ntəm guna u sì shim gu ndyo "Î."⁵²Yesu əsi nyo məmba, "Nwad əyô kozan ətyi cyyed tyog tuza ku ni ə di naŋ ətyə uli əwo ə wuud bə nkyaŋ gu na , huhwob mbyyaŋ nfay, ə nyyo dyo bə nzwa gu ji ni.⁵³Yesu ə ntyag +uma əlyyad anay ni, əsi dərəg dulwo əkyô.⁵⁴Yesu əsi ŋwwo bu ukəraŋ guka əsi cyyed ənied ba bə gbəndən tu dyeb Əgwaza shin Yahudawa ku. Ənied ba əsi təbyyed unuŋ na ə byon, ə lyirim nyo, "Əji ə ətyə əwi ə tə nshyyo tənkay tsutswad əkwî mbyyaŋ cəd nyyo nkyaŋ tityog ənay?⁵⁵Guwo yed ŋgwon ətyi jyi kukwòn na dâ? Əyaŋ gu əwo ə n gyi Meri dâ? Əwod nənyyug əsam gu ba, ibyo ə n gyi Yakubu, Yusuf, Siman mbyyaŋ Yahuza dâ?⁵⁶Kekəb nənyyug +ənab gu ba əmun əshyyo bə n zid dâ? Bə əji ə gwo tə nshyyo cəd nyyo kəkəb nkyaŋ tityog ə nay ni?"⁵⁷Basi kan byyan tswo dənian gu ka. Əwod Yesu əsi nyo məmba, "Ətyə lyyad unuŋ Əgwaza ə shyyad shi kwo əji, kaŋ bi ukəraŋ guka mbyyaŋ uli gu ka."⁵⁸Əsi nyyo nkyaŋ tityog bəd dag əzə, nwad ba ŋwwag cucug dag.

Chapter 14

¹Də njen əzə, əgwam Hirudus əsi fəg nkhaŋ Yesu na. ²Əsi nyo bə +əhwo guba, "Yohanna ətyi nyyo botisman əwi dyo, ə dərəg bumi ənied əkyo əkə nkwi ni. Ikwo mbyyo ncəd ənay n nyyo ntəm bə ngu."³Nwad Hirudus əbi tsa əkə təbad Yohanna, əsi ləb gu, əwod əsi cyyo gu bi hwo dənian Hirudiya, əbyyug nənyyug guwu Filibus.⁴Nwad Yohanna əbi nyo bə ngu, "I ni kwa dag a kyag gu əyed əbyyug a"⁵Sə Hirudus əbi cyyo əsi hyad gu əwod əsi fəg uwun ənied na nwad ba bi kyag gu naŋ ətyi lyad unuŋ Əgwaza ni!⁶Nwam mbyin Hirudus ku ba mbwwag bay ni, a guniyyem Hirudiya ku usi swoŋ duswon Hirudus ka əsi fəg nyinyaq bəd. ⁷Nyinyaq əkwo si cyyo əsi shyi gwo na nyyo ka kwo yag ə u lyib gu.⁸Ayan əwo əsi fwud ka bi kyan əkwo unı lyib ni, ikwo usi nyo "jen n əpyyo Yohanna ətyi nyyo botisman ka əji bə nkham shab."⁹Əgwam u əsi fəg əlyo ya bi kyan əkwo u lyib ni, əwod nwad shishyi əzo gwo kə nkyag ni mbyyaq nswum na nwad ənied əbyo əya dunduŋ bə ngu, isi yed gu tilid əsi kam ə nyyo ənyo.¹⁰Əsi cyyo əsi tə tin əpyyo Yohanna ka bi hwo ku.¹¹Əwod əsi bay bə əpyyo ka bə nkay shab ji əba əwwag a guniyem ka usi nad dyo u tı əwwag əyaŋ kawu.¹²Əwod nnwan myab guna usi bay usi ba kyag kwom ku u tı nyad. Məta əkyo basi i nad ətə tag Yesu.¹³Yesu ə nfəg nyyo əji ni əsi bwwog lylyim bə kukwon sahwod ə cyyo dulwo əkyo gwo nə nshyyo ənyin guni. Naŋ ukpa ənied ba ə nfəg ni basi hwi gu bə titag ə nyyo bu +ukəraŋ na.¹⁴Yesu əsi bay ə wod əsi ba di ukpa ənied ka. Əsi fəg kunag ba bəd əsi corog ənied nzwan ba bumi baka.¹⁵Dushwuŋ ji ba nyyo ni, nnwan myyab guna usi nad u tı nyo bə ngu. Əyin shyyo əji dag əwod utuk ka usi kwag, tin ukpa ənied ka bâ əwwo bumi ukəraŋ ka bâ cad əpio ba nkyaq ya.¹⁶Əwod Yesu əsi nyo bə mba, i ni nkwa bâ nad yin ulwo dag. Nyin nyi joŋ ba kyan bâ ya la.¹⁷Basi nyo bə ngu, zi byyo bə kunkwoŋ ətsswon ə mbyyaq fən fyyaq.¹⁸Yesu əsi nyo bə mba, "nyi bay bə nuŋ dyo əji.¹⁹Əwod Yesu əsi cyyo ukpa ənied ka basi sswan əbyin bə əkwob ba. Ə si kyag kunkwoŋ ətsswon u mbiyaŋ fən fyyaq ku. Əsi təkyem əyyi ba tuza əsi n kwərog mmyaq na əsi cwarag kunkwoŋ u əsi joŋ nnwan myab guna bâ əwwad ukpa ənied ka.²⁰Səlləy ba əsi ya basi swəy. Əwod ucaranj swag bana ufyyaq nio əsi kwog cuncwoŋ kyan ya əzə bwad ni tyəntyaŋ.²¹Ənied əbyo əbi ya kyan ya əkwi ni, ətyog cikwob tsswon kyan bə ənyyug ba mbyyaq nnwan na.²²Məta əkyo, əsi cyyo nnwan myab na usi kyag uswon gu bə kukwon sahwod ku byyog əywı ka u cyyo də mənyyi unyyuŋ ka, əwod əsi cyyo ukpa ənied ka təlyən.²³Ə tin ukpa ənied ka ni, əsi əniag əfan ka ənyin gu nad nay. Dushwuŋ ji si ba nyyo naŋ gwo shyyo əzə ənyin gu.²⁴Əwod kukwon sahwod ku shyyo bə gbaŋ bə əkpay u naŋ ywan sahwod ku kyi bwan ku, nwad wunku bə byyo cəd bəd.²⁵Tibay tswam nyay ji bə nshuŋ utswon ku, Yesu əsi conj ə təbay bə mba tuza sahwod ka.²⁶Nwan mmyab ntəm na u ndi gu gwo conj tuza sahwod kani, lwam sì tyirim ba, basi nyo "kətug ntswa ə," əwod basi kwərəŋ nkun nwad uwun na.²⁷Əwod Yesu əsi ka nkərag bə mba nyo, "nyi gbaŋ əlyo! Nuŋ ə nyi yog fəg uwun dag."²⁸Bitrus əsi shim gu dyo nyo "Ətyə Uli kə əwan ə, cyyo mbay bə əwan tuza sahwod ka.²⁹Yesu əsi nyo bə ngu "bay" ikwo Bitrus əsi wurug bə kukwon sahwod ku əsi tabad cyyed ku tuza sahwod ka ə nyyed bə Yesu.³⁰Əwod Bitrus ə ndi wun kuni, əsi fəg uwun. Ə nəwwo təyyud kuni əsi kpaŋ kun nyo, "Ətyo Uli san n."³¹Yesu əsika nnyyeb bwag guku əsi ntəbad Bitrus əwod əsi nyo bə ngu, "əwan ətyə diddəy əwwag tsswo, yag ə mbyyo a nkwaŋ əbaŋ ka?³²Jen əzə Yesu mbyyaq Bitrus ə nəwwo kukwon sahwod kuni, wun ku sì tsswuŋ hyab ku.³³Əwod nnwan myab na bumi kukwon sahwod ka usi kwog gu ntor nyo, "cucug əwan ə yed əngwon Əgwaza ka."³⁴Ba mbyyog ə cyyo də mənyi ka ni, basi cyyo bə əbyin Janisarata,³⁵Naŋ +ətyog ba bu ulwo əkyo ə nfig Yesu ni, basi twoy ə kərag ulwo ka naŋ ə conj bə ngu ənied nzwan ba.³⁶Basi nay gu dīgag əkwo bana mbyərəm bə tərəg guwu ni, əwod əmgbom ənied əbyo əsibyərəm ni əsi corog.

Chapter 15

¹Kukwo Farisawa əyyaŋ mbyyaŋ əni cyyəd lwag Musa ba bası nyyo Urushalima ə bay bə Yesu nyo, ²"Yag ə mbyyo nnwan ntəm əna ntəkəram ndwag nswad +əcyo əhwob gbəndəŋ zid ba? Naŋ ba ndaq kwi mbwag ba na əs̄ d̄ ya ku ni?" ³Yesu əsi nyo məmba, "Nyin bwo yag ə mbyyo nyi ntəkəram shin Əgwaza ji nnyyo shin ndwag nswad ə cyo əhwob nyin ba?" ⁴Əgwaza U bwwo əku nyo, 'ŋwwag əcyo əwu mbyyaŋ əyaŋ a shi.' Kwo naŋ nyi nnyo, "Konyan ə lyyad kətug əlyyad tuza əcyo kwo əyaŋ, tilid kwo ə hyad gu." ⁵Əwod nyi b̄i nyo, 'Konyan ə hyyo bə əcyo kwo əyaŋ,' "Kəkəb nkyaŋ əna myim nyi shyyo mbwag nka ni, nkə khab nsag nŋwwag Əgwaza U!" ⁶ Tilid kwo gwô ŋwwag əcyo bə əyaŋ guwu shi dag. Kukwo mbyyo nyi təkəram elyyad Əgwaza na d̄ cyyaŋ na b̄i kpantin dag də kunun nshin əcyohwob nyin ba. ⁷Nyin əbaŋ əbyin, cucug ə Ishaya əku lyyad tuza nyin ka nyo, ⁸"Ənied əbay ni ə ŋwwag nshi bə bunuŋ kyo, naŋ ntsswo ba na shyyo gbaŋ bə nunj. ⁹Ba dyeb m bə kpod, naŋ ba ncyyed tyog əniedbyishyi də kunun shin Əgwaza kwo." ¹⁰Kukwo Yesu əsi yoroŋ ukpa ənied ka əbay dyo bə ngu əsi nyo, "Nyi kwərog tsutsswo nyi fig. ¹¹"Ə mbyyo kyaŋ əkwo na ŋwwo bumi unuŋ əyin kwo na cyyo shishig bə ngu ni dag. Sə b̄i kyaŋ əkwo nyyo bə unuŋ ka ni, s̄ikwi ni kukwo na yew ku bay bə ənū shishig ku." ¹²Kukwo nnwan ntəm Yesu na bası nyo bə ngu, "A lyen naŋ Farisawa ba ə nfəg cway tuza əlyyad a ka a?" ¹³Kukwo Yesu əsi nyo, "Kozəŋ ukwon əkyo də əcyo nunj əwo tuza ə tib ni dag, əna ɣad ka ə tin. ¹⁴"Yog ba shoshon! Ba yed +əbyyem əyyi əbyo əkwog uswon. Bə kə naŋ ətyə titwan əsi kwag ətyə titwan kəkəb ba bana kwa b̄i bwonj d̄?" ¹⁵Kukwo Bitrus əsi ka nnay Yesu nyo, "Twərag zid kyaŋ əkwo kidə əji fa ni." ¹⁶Yesu əsi lyib ba, "Had nini nyin bwo nyi shyyo b̄i fig da?" ¹⁷"Nyi lyen naŋ kyaŋ əkwo ŋwwo b̄i unuŋ ətyibishi ka ni coŋ bu ufa kyo, əwod ətə tin ə kworəg bu bwonj əbyin." ¹⁸Əwod nkyaŋ əna ni gud ə wurug bə unuŋ ka ni nyyo bə ntsswo kwo. Na nio yed nkyaŋ ənio ti ətyibishi wu shishig ku. ¹⁹Nwad bə ntsswo kwo ə nkwo ətəg didam wu naŋ hyay ənied shishig əkwa, myyo ətyog bə əbyyug əyin, tsəŋ, bwoy əlyem mbyyaŋ tyam əyyaŋ b̄i mwaŋ hyad əyin. ²⁰Nkyaŋ ənay ni na nio ti ətyibishi wu shishig ku. Əwod ŋway kwi mbwag əsi də d̄i ya kyaŋ ya kukwo ti ətyibishi shishig ku dag. ²¹"Naŋ Yesu əku ngwod ulwo ka ni, əsi təb əjyyuŋ ukəraŋ Taya mbyyaŋ Zidon. ²²Kukwo əbyyug Kanan əyyaŋ wo nyyo bə əfam əkyo ni, əsi bay bə ngu. ƏSi kpaŋ kun nyo, "Fəg kunag n, Ətyə Uli Ngwon Dauda! Ngwon ənab nka u sswō ubuŋ bəd mbwag utənyiraj." ²³Əwod Yesu əsi ya nkərag ə ntan gu dag. Kukwo nnwan ntəm gu na usi nay gu nyo, "Tin əbyyug əwi ni gwô nkad la, ə hwi zid ə wəy zid gugwɔŋ bə unag gu ka." ²⁴Əwod Yesu əsi nyo, "ə təm n bə əyin dag sə bə nzwon tsiyəb əzo kə bwwug ni bə əbyin Isirela ka ni." ²⁵Əwod əsi bay ba kpərag huhwud gu ba duyi Yesu ka nyo, "Ətyə Uli, byyaŋ n la!" ²⁶Kukwo Yesu əsi shim nyo, "I yed dag ə kyag kyaŋ ya nnwan ku nta nnwan ubwu dyo. ²⁷Əbyyug wu əs̄l nyo, "İ, ətyə uli, əwod sə a lyen naŋ nnwan ubwu na n̄i mun uya cuncwoŋ əzo shwwod nyyo bə təbur ətye uli j̄i ni." ²⁸Kukwo Yesu əsi kag əpyo əsi nyo, ŋwwag cucug aku shi bəd, "Kyan əkwo a cad ni a shyyo." Ngwon ənab gu ka usi ka ncorg də njen əzo. ²⁹Yesu əsi wod əzo əsi kay kyuŋ əywi Galili ku. Kukwo gwo s̄i ɣiaq tswog ji ə nswan. ³⁰Didid ukpá ənied si bay bə ngu. Bası coŋ bə ngu ənied nzwan naŋ əsiba coŋ əhyyad, əbyyem əyyi, məmməm ba əsi nkwaŋ əbyin mbyyaŋ əkum ənied nzwan ka, Yesu əsi corog ba kəkəb. ³¹Kukwo ukpa ənied ka usi nyo kwod naŋ ba ndi gag əkwo məmməm ba ə ndyyad ni, əsiba kwaŋ əbyin kwo hyyad ni ə coŋ cəcərag, +əbyyem əyyi ba ə cyyaŋ. Bası dyeb Əgwaza Isireila u bəd. ³²Yesu əsi yoroŋ nnwan ntəm gu na nyo, "Ntswon kunag ənied əbáy ni bəd, nwad ba shyyo əji nwam ntad kwo kwi ni də b̄i kyaŋ ya. N n̄i cad n̄in ba bâ nkad zwoŋ dag, kəlag b̄a ba tə fwəraŋ də ndwag." ³³Nnwan ntəm gu na usi lyib gu nyo, "əji ə z̄i n̄i nshyyo kunkwoŋ wu bə əhwod uyid əw̄i wo n̄a may didid ənied əw̄i ni?" ³⁴Yesu əsi lyib b̄i nyo, "Kunkwoŋ əmaŋ ə naŋ nyi byo?" Bası nyo, "Natad kyo mbyyaŋ fən bə dədəy." ³⁵Kukwo Yesu əsi kam didid ənied wu yog ba swan əbyin. ³⁶Əsi kyag kunkwoŋ wu b̄i fən ku, məta əkyo gwo n nay əcyo gu wu ni, əsi cwərag ə ncyyo cuncwoŋ əsi ŋwwag nnwan ntəm gu na. Ba bwo bası kəw d̄idid ənied wu. ³⁷Konyan bə mba əsi ya əsi sswa bəd. Kukwo bası kwog cuncwoŋ əzo ə ya ə bwad ni təntyaŋ +ucəraŋ natad. ³⁸Ənied əba ku ya kyaŋ ya ku ni +ətyog ci kwob nyay byo kaŋ bə ənyyug mbyyaŋ nnwan. ³⁹Kukwo Yesu əsi tin didid ənied wu bası nkad, əs̄l də nnad ə ŋwwo kukwon səhwod ku ə nkad əfəm Magadan.

Chapter 16

¹"Farisawa mbyyan Sadukiyawa əyyaŋ əsi bay əba shyo bâ ga mag gu. Basi nyo yog gwo twərag ba tityog gu ku bə nyin kyan əkwo nyyo tuza ni, bâ ndyen naŋ Əgwaza ə təm gu. ²Əsi shim ba ndyo nyo, "Kə dushyyuŋ ji nyyo, nyi ni nyo ulwo ka uni dî kû bəd. Nwad di gag əkwo tuza ji ni syyeb shoŋ ni." ³Kə utswon ka utad, sə nyi nyo, 'Nyi ni nyo əna ləw zà utswun dənian ninyyan ba ə di dyundyuŋ.' Nyi lyen shey əyyaŋ nyin gag əkwo ulwo ka una ndi ni bî gag əkwo jen ji na ndi ni, sî kwi ni i nyo ni nkəyəd nyin? ⁴Cey kətug mbyyaŋ shishig əkwa kwo ə cad n ntwərag ba tityog, əwod kyoŋ na di ənnyo dag, kaŋ bə sîkwo bî shyyo Yohanna bə nyin ku ni." Yesu əsi ka ngwod ba əsi nkad ə ñga gu. ⁵Nar nnwan ntəm gu na mbyyog ɔywi ka ni, basi bwwuŋ ə byon kunkwoŋ u. ⁶Yesu əsi tag ba nyo, "Nyi təlwam bî furag Farisawa mbyyan Sadukiyawa ku." ⁷Nnwan ntəm na sî lyyad bə əyyaŋ ba nyo, "Gag əkwo zî n̄jway byoŋ kunkwoŋ wu ni kukwo gwo ndyyad əni a?" ⁸Yesu ə nfig didam bawu ni, kukwo gwo sî nyo, "Nyin ənied əba ɻwwag cucug ku lad bəd ni! Yag ə mbyyo nyo n̄jhay bə əyyaŋ nyin dî ɻway mbyoŋ kunkwoŋ ku? ⁹Nyi ni nshyyo bə ndyin a kye? Nyi bwwuŋ ənied ci kwob tsswoŋ əba ə bi ya kunkwoŋ ətswon wu basi sway, əwod +ucəraŋ umaj nio nyo sî nkwoŋ ba nnhay? ¹⁰Əwod ənied ci kwob nyay əba ku ya kunkwoŋ natad wu ni, +ucəraŋ umaj nio bwo nyo ku tuŋ kukum ba ncyyo? ¹¹Bî yag ə mbyyo nyo na ɻway fig nyo də əlyyad kunkwoŋ nio naŋ ndyyad dag. Mmo na ntag nyin, 'Nyi təlwam bî fwərag Farisawa bə Sadukiyawa ku.' ¹²Əzô ba sî nfig kyan əkwo gwo fa ni yed ətsag fwərag kunkwoŋ kwo dag, yog ba təlwam bə nkyan əna Farisawa bə Sadukiyawa ba ə cyyed də bâ nyyo ku dag. ¹³Yesu bə nnwan ntəm gu na n̄jwo nfam Kaisariya Filibi na ni, əzo gwo sî ndyib ba nyo, "Ənyan ə ənied ba nyo Ngwon Ətyibishyi ka u yed?" ¹⁴Basi nyo, "Əyyaŋ ə nyo Yohanna Botisman ə, əyyaŋ Iliya, əkum ka sî nyo Irimiya ə, kwo ətyə nyyuŋ ba ənied lyyad ən̄wwad Əgwaza gbəngban ba ə bwwog ə bay." ¹⁵Əsi nyo bə mba, "Nyin bwo, ənyan ə naŋ nyo fa nyo ngyed?" ¹⁶Siman Bitrus əsi shim nyo, "Nwan ə yed Kristi wu Ngwon Əgwaza siced ka!" ¹⁷Kukwo Yesu əsi nyo bə ngu, "Siman, Ngwon Yunana, Əgwaza ə tswəŋ nyinyan a. Kyan əkwo a kwərog bə nini ni, ətyibishyi ə twərag a dag. Kukwo mbyyo Əcyeo ngu wo shyyo tuza ni ngwo ə cyyo a usham əlyyad əkay ni bu unuŋ aka! ¹⁸N tag a sikwi bwo, 'Nwan ə yed Bitrus kwo fa 'əfaŋ' ni. Tuza əlyyad əka kyo yed əfaŋ ni, ka kyo nna nog nnwan Əgwaza na, ced ka ku na di naŋ gbəndar əfaŋ əwo nə byoŋ nog ni kwo ced ndonj utənyiraŋ ku na may i gba ni dag. ¹⁹Nna ɻwwag a tswam nyirib tyog tuza. KəKəb kyan əkwo ə ləb bə swanta ku ni ku shyo bî ləb tuza, kwo yag ə ə byyug bə swanta ku inə shyyo bî byyug bumi tuza ka." ²⁰Kukwo Yesu əsi gba nnwan ntəm gu na, kud yog ba yog tag əyin nyo ngwo ə yed Kristi u dag. ²¹Nyyo də njen əzò, Yesu əsi ɻwo shey nnwan ntəm gu na naŋ ku ngyed tilid kwo gwo ə nad Urshalima ka. Əzō gwo na n sswō ubuŋ bəd mbwwag tyog ənīhwob ba, cəcəd ənied fi +zənaŋ ba, bə əsiba yed titən ənicyyed dokoki Yahudawa ji, əsf də hyad gu məta nnwam ntad əna dərog. ²²Əwod Bitrus əsi hwwad Yesu ə nad ndyo bə əfam ənyyuŋ əsi kam gu nyo, "Ətyə Uli, kwò bə cuncwad, yog kyan əkwi ni ku yog shyyo a dag." ²³Kukwo Yesu əsi bwwag əsi kam Bitrus bwo, "Bwwag nad malyim nka utənyiraŋ! Á yed n əfan tú titag kyo. Nwan a dam nkyan Əgwaza dag, sə nshin ətyibishyi nyo." ²⁴Kukwo Yesu əsi nyo bə nnwan ntəm gu na, "Kə konyan bə nyin ə cad ə ɻwwag tsswo gu ku də nuŋ, gwô bə hwi n ənad kwo əji ə nna nad, ku yed ta kwo gwô tsswo əpyyo gu əwod ə kyag əteyem wu gwo ə hwi n. ²⁵Nwad konyan ə əna kwan dî san siced gu ku, əna ɻway ku. Əwod ətyə əwo ə ɻway siced gu ku dənian nka ni, ngw wo na shyyo ku. ²⁶Yag ə ətyibishyi əna nshyyo kə ə shyyo swanta ku səlləy, əsi ɻway sswon gu ji. Bə yag ə ətyibishyi u bəd əna ɻwwag də kunuŋ siced gu ka? ²⁷Ngwon Ətyibishyi ka na bay bî shi say Əcyeo guka dunduŋ bədidid +ətəm ntswa gu ba. Gwô ɻwwag konyan zaŋ ji tuza ntəm əna gwo nyyo Əgwaza U ndyo bə Swanta ku ni. ²⁸Cucug ə n shey yin, əyyaŋ ə nshyyo bə nyin əbyo yon əji ni byo əna kwi ni dag sənaŋ ba di bwwog bay Ngwon Ətyibishyi bi tyog ka ku!"

Chapter 17

¹Məta nwam utâ ka, Yesu əsi kyag Bitrus, Yakubu mbyyaŋ nənyyug guwu Yohanna, basi ɣhiag ənad tutan əfan ka ə nyin ba. ²Əzô gag di gu ku sî ka nshay naŋ ba cyyaŋ. Uyyi gu ka usi say naŋ nwam ni, əwod +ətərog gu ba əsi say kyenkyay.³Bə di yoŋ əkwo, Musa mbyyaŋ Iliya əsi ka ncyyo pud əwurug əba yoŋ bə Yesu dunduŋ əlyyad bə ngu.⁴ Kukwo Bitrus əsi nyo, "Ətyə Uli, iyed bəd naŋ zì nshyyo əji ni, Kə a di ku nkwan jyi suswag ətad, â byyo ənyyuŋ, Musa ənyyuŋ, Iliya ənyyuŋ bwo."⁵Naŋ gwo ni shyo bə əlyyad na, ga kyenkyay ninian əsi kə nkub ba. Basi fəg əŋwad nyyo bumi ninian ka nyo, "Di Ngwon nkyo kây ni, nfəg də nka bəd, nyi hwi əlyyad ka na shensham!"⁶ Nnwan ntəm Yesu ənio shyo əzo nfəg ənyo ni, uwun usi təbad ba bəd basi shwwod əkwoy, əsi təgurub uyyi ba na əbyin. ⁷Yesu əsi bay əba byerəm ba nyo, "nyi dərog, nyi yog fəg uwun dag!"⁸ Basi gbəd əyyi ba ba, basi di bə Yesu ə yoŋ bə nyin gu.⁹Ba ncorob ə nyyo bə əfan ka ni, Yesu əsi bga ba nyo, "Nyi yog tag ayin kyan əkwo nyi di ni dag, sə jen əzo əba ndərog Ngwon Ətyibishyi ka bə ənied kukwi ba ni."¹⁰Nnwan ntəm gu na utad sî lyib gu nyo, "Yag ə mbyyo tintən ənicyyed lwag Musa ba ənyo Iliya ə əna tsa əbay?"¹¹Yesu əsi shim nyo, "Cucug ə Iliya ə əna tsa əbay ə ba jyi n kozaŋ nkyan əwod.¹²N tag nyin, Iliya əwo kə mbay, basi fig gu dag. Dəkunuŋ əkyo basi nyyo bə ngu də gag əkwo ba ncad ni. Bə ənniyō bwo ŋgwon Ətyibishyi ka una nsswō ubuŋ mbwag ba ka."¹³Kukwo nnwan ntəm guna utad usf nfig naŋ gwo ndyyad tuza Iliya kyo dag, à fa Yohanna Botisman ə!¹⁴Naj Yesu bə nnwan ntəm utad guna mbwwog əba shyyo əkum nnwan ntəm na mbyyaŋ ukpa ənied əkyo kə tuŋ ni, ətyog əyyan əsi bay əba kpərag huhwud duyi Yesu ka.¹⁵Ətyog wu əsi nyo, "Ətyə Uli, fəg kunag ŋgwon gusiyem nku â corog gu. Əkə sswo zwod bəd bə kwi loŋ cen. Dənian nzwan əkay ni, əkə shwwod əkwoy bə ndoŋ mbyyaŋ səhwod.¹⁶N kə nbay bə ngu bə nnwan ntəm a na, basi yəw ə corog gu dag.¹⁷Yesu əsi shim nyo, 'Nyin cey ɣway ɣwwag cucug mbyyaŋ ənied byyan swad. Jen ɣwaŋ zo nna n shyo dunduŋ bə nyin nyi sî nyyo nkyan ənio nnyyo ni? Bay bə ngu əji!'¹⁸Naj ba nnad bə gusiyem ka bə Yesu ni, Yesu əsi ka nkam utənyirəŋ əkyo bay bə kwi loŋ cen ku ni. Kukwo utənyirəŋ ka usi kə ngurug uwod ŋgwon ka, usi ka ncorog bə njen əzə.¹⁹Məta əkyo, nnwan ntəm guna usi nad uti shyyo Yesu də ban, basi lyib gu. "Yag ə mbyyo zì ku yəw kam utənyirəŋ ka u wurug bə ŋgwon əkyo dag?"²⁰Yesu əsi nyo bə mba, "Nwwag tsswo nyin ku bəi ced Əgwaza ku yed ədiday kyo. Cucug ə nshyay nyin, kə nyi sî byyo ɣwwag tsswo bə diday naŋ tswa nyuŋ ni, nyi ni yəw nyo bə əfan əkay ni, "Dərəg əji ati yoŋ əzəw, sə kâ ma ndərog. Ə mbyyo kyan əkwo ni kiyed nyin ni dag."²¹Əwod təŋkəy utənyirəŋ əkwi ni, əna yəw sswo ced ka dag "Sə bəi nay Əgwaza ufa uhwod."²²Naj nnwan ntəm guna ntun dunduŋ bə əfam ukəraŋ Galili ni, Yesu əsi nyo bə mba, "Əna nyyeb Ngwon Ətyibishyi ka mbwag ənied.²³Ba na hyad gu, əwod Əgwaza u əba dərog gu əced utug nnwam ntad ka." Naj nnwan ntəm na nfəg ni, ntsswo bana sî cyo cway bəd.²⁴Naj Yesu mbyyaŋ nnwan ntəm guna mbay Kafarnahum ni, +ətyog say kurum əbyin bə Uli Dyeb Əgwaza ka sî bay əba lyib Bitrus nyo, "Ətyə Uli nyin wu â təraŋ kurum Uli Dyeb Əgwaza ku da?"²⁵Əsi shim nyo, "İ ə təraŋ!" Naj Bitrus mbwwog ənļwo buli əkyo Yesu ə nshyo ni, əsi tag Yesu təm ji. Kukwo Yesu əsi nyo bə ngu, "Siman, yag ə a di? mbwag ənio nnyan kyo +əgwam swanta ba nsay kurum əbyin ku? mbwag nnwan əbyin kyo a, kə ənied əkag byō?²⁶Bitrus əsi shim nyo, "Ba say mbwag ənied əkag kyo! kukwo Yesu əsi nyo bə Bitrus, "Kukwo mbyyo ku mmyim nnwan ukəraŋ na utəraŋ kurum əbyin dag, kə də ənnyo?²⁷Əwod naŋ ku ndi ənnyo ni, ghan a nad â tan kurum Uli Dyeb Əgwaza ku kəlag zì na byyan ənied say kurum ba ntsswo. Nad bə əywı ka â nwad tswoj ji. Əfən əkyo a tsa təbad ni, ɣhab unuŋ ka ka, a na dî kurum əkwo may ntan ni. Tın ku a bay a ntan shin nku mbyyaŋ shin a ku."

Chapter 18

¹Bə də njen əzə, nnwan ntəm na usi bay uba lyib Yesu nyo, "Ənyan ə sswag bi shi ku bə tyog tuza ku?" ²Yesu əsi yoron adiday əgwon ə bay ndyo bə ngu. Əsi sag ka bə kəucyo ba wu. ³Əsi nyo, "N tag nyin cucug wu, kə nyi bwwag cyyo naq acwwaŋ nnwan ni dag, zəm nyi ni yəw əjwwo bì tyog Əgwaza tuza ku dag." ⁴Konyan ə byo myyo əpyo naq adiday əgwon əkay ni ngwo yed gbəndəŋ u bì tyog Uli Əgwaza ku. ⁵Konyan ə san angwon naq usikay mbwgag nfyyaŋ, nuŋ ə gwo san. ⁶Əwod konyan ə cyyo ətyə nyuyŋ bə ə cwwaŋ nnwan ə nay byo əjwagag cucug bə nuŋ ni basi bwwo əbun, isi lan gu ndyo kə ə lyew gu gbəndəŋ əfaŋ kwaŋ bə ntsswo guku əwod ətā gu bə əywı ka gwo təyud. ⁷Sswu ubun kwo ni shyyo swanta ku nwad jen tu titag. Ku yed tilid kwo jen əji ibay əwod ətyə əwo ə byyo ənian əkyo jen əji i bay ni ənə swo ubun. ⁸Kə bwag kwo tagaku na cyo ə shwod kwa, tyad ku jib, ini lan bəd ə əjwwo siced saŋ sisag ku bì bwag kwo bì tag nyuyŋ dì gag əkwo əni ncoŋ bì mbwgag kwo titag əfyyaŋ ətə tā bə ndoŋ saŋ sisag. ⁹Bə kə əli aka əna cyyo ə shwod kwa, gyyad ka jib. Ini lan a ndyo ə əjwwo siced saŋ sisag ku bə əli ənyuyŋ dì gag əkwo ana mbyyo lili əfyyaŋ ba əwod ətā bu uli ndoŋ saŋ sisag ni. ¹⁰Nyi təlwam kəlag nyi jway ətyə nyuyŋ bə acwwaŋ nnwan əwi ni. N tag nyin cucug u, +ətəm ntswa Əgwaza ba, byo cam ba ni əni nad bə Əcyo ngu ə tyay gu ndyo kə ə nyyo bì nnwan ənay ni shensham dag. ¹¹Ngwon Ətyibishyi ka u mbay dənian gwo ga san ənied əba bwwug ni. ¹²Yag ə nyi dam? Kəraŋ əyin ə byyo +zwon tsyyeb ci jyyuŋ, əwod jyyuŋ sì bwug. Á na wod +zwon tsyyeb nswag kubanyyuŋ bə kubanyyuŋ ji, ə nad cad si zo bwug ni dâ? ¹³Kə əsi shyyo ji, cucug ə ani shyyo bì tsswo say bəd. A ni gway tuza ji swtag +zwon tssyeb nswag kubanyyuŋ bə kubanyyuŋ ji əjwo uyid kani dag, əwod ani shyyo bə tsswo say sswag dənian əka, əku nshyyo zwon tsyyeb jyuŋ əzo ku bwug ni. ¹⁴Ku shyyag dag bə Əgwaza u wo yed Əcyo nyin wu tuza ni, gu bwo əna fəg nyinyaŋ dag, kə əyin bə acwwaŋ nnwan ənay u byyan. ¹⁵"Bə kə ənnyug a bumi Kristi əsi nyyo ə kətug, nad ə twərag bì hwwad gu tsutsswo nyin bə əfyyaŋ. Kə əsi kworog tsutsswo əsi fəg kyan əkwo a tag gu ni əsi nay a. Shim nay gu ku ə yurub gu ndyo nyi ya uswon di yed ənnyug. ¹⁶Bə kə əsi byyo tsutsswo lag tswon, nad ə conj bə ənnyug ənyuyŋ kwo əfyyaŋ. Nad dunduŋ bə mba dulwo ənnyug əka bənaŋ doka ji ntəwərag ni, 'tilid kwo ə shyyo bə ətyə nyuyŋ kwo ənied əfyyaŋ kwo ətad bā kub a uma ə byyan a fəg əlyyad na! ¹⁷Kə əsi fəg ba bwo dag, kyag əlyyad na na ndyo duyi nnwan Əgwaza na dulwo əkyo, ba bwo bā ma jyi nyin. Bə kə had nini ə twərag byyo gbəb əpyo əsi lag fəg nnwan Əgwaza na ku, sə nyi khab gu jib mbwgag utənyiraŋ bənaŋ nyyi ni nkhab əkag ənied ba mbyyaŋ ənied say kurum əbyin ba ni. ¹⁸Sag əlyyad ənay ni bə ncug dam ji. Kwo yag ə bəd naq nyyi ləb sag tuza əyin dì yed ətyə əbun kwo saŋ əbun bə swanta əkwı ni, ənnyo bwo ima ndi tuza ka bə Əgwaza U. ¹⁹Mmwo tāg nyin, kə ənied əfyyaŋ bumi nyin ka bə Swanta ku əsi shim bi kyan əkwo ba nay ni, Əcyo ngu əwo shyyo tuza ka ni, ənə joŋ nyin kyan əkwo nyyi nay gu ni. ²⁰Ulwo əka nnwan Əgwaza ufyyaŋ kwo utad ntuj dunduŋ dənian ba əjwagag cucug bə nuŋ ni, nshyyo dunduŋ bə mba. ²¹Bitrus əsika nnad ətyə shyo Yesu nyo. "Ətyə Uli, cyyan umar kwo ənnyug ngu əna gya uswon di bwwo əbun tuza n, gwō nay n ngurub gu ndyo? Cyyan natad a?" ²²Yesu əsi nyo bə ngu, "N nyo bə nyin cyyan natad dag, natad kyo cyyan nswag natad. ²³Əmgəbəm bə ənnyo, tyog Əgwaza ku tuza di naq bgəndəŋ əgwam mbyyaŋ ceced ənied ntəm gu ba. Ə ku cad kəkəb ceced ənied ntəm gu ba bā tan gu tita əbyo gwo hwi ba ni. ²⁴Kukwo +əgwam basi bay əba yoŋ duygu ka. Gbəndəŋ əgwam wu ə ntəbad zwob ku ni, ətyə nyuyŋ əsi bay əba twərag naq gwo byoŋ gu tā talenti ci kwob swag. ²⁵Əwod dənian əkyo gwo mbyyo lwag tan kuni dag, gbəndəŋ əgwam wu əsi nyo ə lyab gu mbyyaŋ nnwan gu na kəkəb, mbyyaŋ nkyan ənio gwo ku byyo ni, əga nshyyo kurum əkwo əna ntan ta gu ku ni. ²⁶Kukwo əhwo wu əsi kpərag huhwud duyi gbəndəŋ əgwam, əsi nyo, "Shim tsswo aku bəd. Əsi nay gu ə joŋ gu jen gwō nkwan ə di naq gwo tan gu tā guku kəkəb." ²⁷Gbəndəŋ əgwam wu ə nfig naq gwo na ngywən tan ku ni dag, əsi fəg kunag gu bəd əsi ngurub gu tā ku əsi kag gu bwag gwō nkad. ²⁸Kukwo də bì byyan jen, gu əwo əka fərog əwon ni, əsika nnad ətə shyo ətyə nyuyŋ bə ənied ntəm gbəndəŋ əgwam wu wo byoŋ gu tā dinari ci jyyuŋ. Əsika ntəbad gu bə ntsswo ku ə shwi nyo, "Tan n kəkəb tā əkwo nhwi a ni!" ²⁹Kpəndəŋ ntəm guwu bwo əsi ma nkərəg huhwud əsi nay gu gwō "Shim tsswo gu ku ə joŋ gu jen əna tan gu." ³⁰Əwod ətyə əwo gbəndəŋ əgwam əka ntsa yurub gu tā ku ni, əjwwo əsi yoŋ əjag tsarag nyo əgag kpəndəŋ ntəm guwu tilid kwo gwō tan gu kəkəb bə də njen əzo. Zan bə ənnyo, əsika nkam əsi ta kpəndəŋ ntəm guwu bì hwo sənaŋ gwo tan gu tā ku. ³¹Naq əkum kpəndəŋ ntəm ka ə ndi ənnyo ni ntsswo ba na sì cyyo cway. Basi nnad ətə tag ətyə uli ba wu kyan əkwo kwog ulwo ka ni. ³²Kukwo ətyə uli bawu sì yoron gu əsi nyo, 'A yed ga kətug ətyə ntəm. N ku fəg kunag a nsı gyurub a g̫i tā əwu dənian əku nay n bəd.' ³³"I myim əjwan bwo sə wā fəg kunag kpəndəŋ ntəm əwu əsi yurub gu ndyo naq n nyyo a ndyo ni dâ?" ³⁴Bumi byyan tsswo, gbəndəŋ əgwam wu sì ka nyuyŋ gu mbwgag +əgwag əba ti +əhwo ba sswu ubun ni, basi tā gu buhwo sənaŋ gwo ba tan kyan əkwo ə hwi gu ni kəkəb. ³⁵Ənnyo bwo Əcyo ngu tuza ka gwo na nnnyo bə konyan ə wo lag fəg kunag ənnyug gu nyyo bə ntsswo əsi yurub gu ndyo ni."

Chapter 19

¹Nan̄ Yesu ə ntyag lyyad ku bə əbyin Galili ka ni, è sì dərog ə nkad bə əfam bībyin Yahudiya ku, basi byyog ənad də mənyi cen Urdun ka. ²Didid ukpa ənied əsi hwi gu. Ðsi corog ba.³Farisawa əyyaŋ əsi bay bə Yesu bâ ga mag gu, nyo, "Doka ji shim ətyog gwô tyad nyiraŋ bə əbyyug guwu bə kozan̄ ndwag a?" ⁴Yesu əsi shim nyo, "Nyi ntwaŋ nyyo, munkay nyyo bə swanta ku nan̄, 'Ðgwaza u əku nyyo ba əfyyaŋ, ətyog mbyyaŋ əbyyug dâ?'" ⁵Gu ətyə əwo nyyo ba ni sì bwo nyo, "Dənian əkyo ətyog əna wod əcyo mbyin guwu mbyyaŋ əyaŋ wu gwô shyo ntəmyyed bə əhywo guwu, əwod əmgbəm bá əfyyaŋ bâ ga cyyo əkwaŋ ənyyuŋ." ⁶Dənian əkyo, ənied əfyyaŋ byo ba bwo yed dag, əkwaŋ ənyyuŋ kyo. Nwad ənnyo, Kyan̄ əkwo Ðgwaza ə ləb ni, yog əyin ə yog byyug dag.⁷Basi nyo bə ngu, "Bə kə i di ənnyo, yag ə mbyyo Musa əku nkag zì bwag ku, ətyog ə yew gwô ɻwwag əhywo guwu kwambwag ntyad nyiraŋ əwod gwô lwoŋ gu buli gu ka?" ⁸Ðsi nyo bə mba, "Byyó tsutsswo lag tswon̄ nyin əkwo ku mbyyo ku sì cyyo Musa t̄lid əsi shim nyinnryo ə tyad nyiraŋ ku, nyyo bu utsa ka ənnyo ku bu ndi dag. ⁹N nshey nyin, kozan̄ ətyog əwo tyad nyiraŋ gu ku ni, kənaŋ gwo təbad əhywo guwu gwo nyyo shishig bə ətyog əyyaŋ dag, əsi bwwo əbyyug əyyaŋ, shishig kwo naŋ gwo nyyo bə ngu. Əwod ətyog əwo sì ma mbwwo əbyyug əwo ə tyad nyiraŋ bə ngu ni, shishig kwo naŋ ba bwo ə nyyo."¹⁰Nnwan ntəm na sì nyo bə Yesu, "Bə kə swad nyiraŋ ku di ənnyo bə əhywo gu, í na lan bəd əyin ə yog nyyo nyiraŋ dag!" ¹¹Əwod Yesu əsi nyo bə mba, "Konyan əna yew gwô san cyyed əkwi ni dag, sə bə ənied əba ə joŋ ba tsswo san əlyyad ənay ni." ¹²+ətyog əyyaŋ, ə byin bâ +kpətyōg byo. Əyyaŋ ə nshyyo byo ə bwog ba əsi bwwag ba ə ncyyo +kpətyōg ni. Əwod əsi byyo əsiba Ðgwaza u ə joŋ ba zənaŋ yed +kpətyōg dənian tyog tuza ku ni. Yog ətyə əwo byyo tsswo san əlyyad ənay ni, yog gwo san bəd!"¹³Əyyaŋ ənied əsi kwag ə cwwaŋ nnwan ə nad ndyo bə Yesu gwô ga nsay mbwag gu na bə mba gwô nay Ðgwaza tuza bâ. Əwod nnwan ntəm na usi kam ba bâ yog hyay Yesu dag.¹⁴Əwod Yesu əsi nyo, "Nyi wod əcwwaŋ nnwan wu u bay bə nuŋ, yog ndwɔŋ ba dag. Nwad, tyog tuza ku ba yed shin tənkəy ba ənio." ¹⁵Ð si nsay mbwag gu na bə ànwan na əs̄ tə nkad. ¹⁶Kukwo ətyog əsi bay ə bâ lyib Yesu nyo, "Ətyə Cyyed, zaŋ tənkəy ətan nkyan̄ kwo myim nnyyo nga nshyyo siced saŋ sisag ku?" ¹⁷Yesu əsi nyo bə ngu, "Yag ə mbyyo a ndyib n tuza ətan nkyan̄ ka? Ðgwaza ə bə nyin gu ə yed ətan u. Əwod kə a cad ə shyyo siced saŋ sisag ku, hwi dokoki gugu ji kəkəb."¹⁸Kukwo ətyog əwo si bwo lyib gu, "Zaŋ dokoki zo?" Yesu əsi nyyo, "Yog hyad əyin dag, yog myyo ətyog əyin kwo ə byyug ayin dag, yog tsəŋ ji, ə yog fag əlyem kwərəg əyin dag." ¹⁹Joŋ əcyo mbyin a wu mbyyaŋ əyaŋ a shi, ə cad nənyyug a wu naŋ a ncad əpyo a ni.²⁰Fiŋ ətyog ku usi nyo bə Yesu, "N kə hwi nkyan̄ ənay ni kəkəb, yag ə bəd mbwad nyyo ku?" ²¹Yesu əsi nyyo bə ngu, "Kə a cad ə yed ətyi saŋ əbun, nad a lyab nkyan̄ nzwa ana kəkəb, ə kəw kunag na kurum ku, ikwo na cyo ə nyad zwa aji tuza. Əwod a bay a hwi n." ²²Əwod jen əzo fiŋ ətyog ku nfəg əlyyad Yesu na ni, əsi dərəg əzō bə byyan tsswo, nwad, a byyo zwâ bəd.²³Yesu əsi nyo bə nnwan ntəm guna, "Cucug ə nshey nyin, ku na byyo ced bəd ətyə nzwa gwô shyyo ɻwwo Tyog tuza ku."²⁴Mmwo nshey nyin, ku na byyo əzwaŋ ntsswo wu əhyom gwo ɻwwo əbwon̄ yula ka ə karag ə wurug naŋ ətyə nzwa əna nnwo uli Ðgwaza ka ni.²⁵Nan̄ nnwan ntəm guna nfəg əlyyad gu na ni, basi cyyo bə tay. Kukwo basi lyib gu, "Bə kə ku di nnyo ənyan ə bəd ə may gwô shyyo san ku?" ²⁶Yesu əsi cyyaŋ ba əsi nyo, "Bə ətyibishiŋi wu ku byyo ced bəd, əwod ba Ðgwaza u kyaŋ ni kyyed dag!"²⁷Kukwo Bitrus əsi nyo bə Yesu, "Di la! səlləy zì wod kozan̄ nkyan̄ zì sì hwi a, bə yag ə naŋ zì na shyyo?"²⁸Yesu əsi nyo bə mba, "Cucug ə ndyyad bə nyin, bumi Swanta fay əkyo Ðgwaza əna nyyo ni, də njen əzo Ngwon ətyibishiŋi ka ba nswan bī Tyog say gu ku tuza ni, nyin əbyo yed əshin mba ə hwi n ni, nyi mun ba swan bə cucúg ntyog nswag bī fyyaŋ nn̄wab Israila na fág ba əlyyad na!"²⁹Ðgwaza U əba ɻwwag ənied əbyo zaŋ ji dənian ba ku yed nnwan ntəm nnio. Nan̄ ba ku ngwod usa ba na, bibyin khab, +nənyyug, ənied mbyin, nnwan ba na bə kəkəb kyaŋ mbwag ba na. Əwod basi nhwi n ni, ba na shyyo zaŋ əzo sswag cyyaŋ cyi jyuŋ tuza nkyan̄ ənio gwo wod lilyim ni, əbwo shyyo siced saŋ sisag ku.³⁰Əwod ənied bədidid əba kwog uswon ni ba byo ba nn̄han. Əwod əsiba nn̄han nini ni ə kyag uswo.

Chapter 20

¹Tyog tuza ku di naq ətyə khab əwo ə wurug bībyib tsutswon ə nad ətə kyag ənied ntəm bə əbyin khab inabi gu ka ni. ²Məta əkyo ba nnyyo za ji dinari ənyyuŋ shin kwa nwam khab ni, əsi cyyo basi nkad khab ku.³Bə ndan ku əsi bwo wurug əsi di ənied əka yon bə kasswo ji bə tay. ⁴Kukwo gwo si tag ba, 'Nyin bwo nyi nad nyi nnyo n ntəm bə əbyin nka, nna tan nyin kyan əkwo myim ni dushwun ka.' Ba bwo basi nkad khab ku.⁵Əsibwo wurug sakəw tənwam ka mbyyaŋ tənwam ji əbwo yoroŋ ənied ə təm ndyo. ⁶Əsibwo wurug naq təbay dushwun, ətə shyo əyyaŋ ənied əbwo yon bə tay. Əsi lyib ba, 'Yag ə mbyyo nnyi gyoŋ əji kwā nwam ku bə kpod?' ⁷Basi nyo bə ngu, "Nwad əyin ə kyag zid təm utsuwun əkay ni dag." Əsi nyo bə mba, 'Nyin bwo nyi ma nad nyi nnyo n ntəm bə əbyin nka.' Kukwo basi nad bwo.⁸Naq dushwun ji nnyyo ni, ətyə əbyin wu əsi yoroŋ əkwog uswon +əhwō gu ba nyo, 'Yoroŋ ənied ntəm ba, â tan konyan zaŋ gu ji. Tsa bə ənied əbyo nghan ni tinađ bə əsiba tsa ənad ni.' ⁹Ənied əbyo əku kyag ə nn̄han ni, konyan bə mba əsi san dinari ənyyuŋ.¹⁰Naq ənied əbyo ə tsa ntəm na tsutswon ka mbay ni, basi dam nyo +zaŋ ba ji na sswag shin əkum ənied ji. Ba bwo basi mun ə shyyo dinari ənyyuŋ.¹¹Naq ba nsan +zaŋ ji ni, basi ɻwo kwob ədyyiŋ bə ətyə əbyin wu.¹²Basi nyo, əsiba â kyag basi bay ntəm na awa ənyyuŋ ni, əsi tan zid cəcərag ba mba. Zid əbyo əwa sswo zwod ntəm ku nnyo bībyib tsutswon, nwam ku si wan zid nkwa nwam ku.

¹³Ətyə əbyin wu əsi nyo bə ətyə nnyuŋ bə əsiba kwob ədyyiŋ wu ni, 'Kpəndaŋ, n shyyog nyin dag! Ngyi zi ku nnyo za ji dunduŋ nga tan nyin dinari əyyuŋ əyyuŋ shin təm kwa nwam dā?

¹⁵Mbyyo jen nnyyo kyan əkwo ncad bi kurum nku ni dā? Kə a fəg əkug naq ngyed ətyə nnyo ənied ba shog a?¹⁶Bə ənnyo, əkwog uswon ba ba byo na nn̄han, əsiba nn̄han ni ə kyan uswon. Ə yoroŋ ənied bədidid, əwod a ntswu nio əsiba khay!¹⁷Naq yesu ə ndərog ə nyyed Urshelima ni, əsi khab nnwan ntəm swag bə ufyyaŋ gu na əfam əyyuŋ. Də ndwag ku əsi nyo bə mba.¹⁸Nyi ɻwan nyo di zi n nied Urushelima ənied ə tə ɻwwag əgwon ətyibishyi bə ceced ənied fi zənaŋ mbyyaŋ ənied lyurug ba, ba na fyyed əlyyad əhwu tuza gu ka.¹⁹Əzō ba na ncyyo gu mbwag ənied əkag dənian bâ may gu; əwad gu bə əyəw, əsi də kpəŋ gu bə əteyem əhwu. Əwod utug nnwam ntad ka, ə təkyem gu bə əhwu ka bi sswan!²⁰Kukwo əyan Yakubu bə Yohanna, byo yed nnwan Zabadi ni, əsi kyag ba ənad ndyo bə Yesu ətə kpərag huhwud duyi gu ka əsi nay gu shog.²¹Yesu əsi lyib gu, "Yag ə bəd naq a cad nnyyo a ndyo?" Əsi nyo bə ngu, "Ncad â cyyo doka nnwan ufyyaŋ nna, ba sswan ətyə nnyuŋ bə mbwag yag a ku, əsü də mbwag myan a ku bi tyog a ku."²²Əwod Yesu əsi shim nyo, "Nyi ya ndyen kyan əkwo nyo nay ni dag! Nyi na shim nyi sswu ubuŋ bə təŋkay zwod nku a?" Basi nyo bə ngu, "Zi may zi sswu ku"²³ Əsi nyo bə mba, "Ubuŋ əkyə mbyo n sswu ni, nyo ə yəw nyo sswu ka bə mbwag yag kwo bwag myan ni dag. Ulwo +nswad ənio tswəŋ ənied əba Əcyo nyo ə jȳi ə sag ba ndyo ni."²⁴Naq əkum nnwan ntəm swag ka nfəg kyan əkwo nənyyug əbay ə nay ni, basi fəg əlyo ya tuza nnwan ntəm uffyaŋ ənay.²⁵Əwod Yesu əsi yoroŋ nnwan ntəm gu na dunduŋ əsi nyo, "Nyi lyen naq ceced ənied əkag swanta ba əni əghag əniəd ba ə swan. Əyyaŋ bə cəcəd ba əni twərag ənied ba cəd shin tyog."²⁶Nyi yog wod kū di ənnyo bə nyin dag. Də kunuŋ əkyo, yog konyan əwo cad gwō yed gbəndəŋ wu bə nyin ni, tilid kwo gwō yed əhwu nyin.²⁷Əwod konyan ə cad gwō yed ətyə kwog uswon bə nyin ni, i yed ta kwo gwo yed əhwu nyin.²⁸Bənaŋ Əgwon ətyibishyi ka bwo, u bay ə ənyyo ka hwo dag, ka kyo uwa yed əhwu ənied wu, əwod u ɻwag sswan ka ji dəkunuŋ ənied bə didid.²⁹Naq ba ngurug ə nnyo Yeriko ni, ukpa ənied əsi hwi gu.³⁰Əzō əku byyo +əbyem əyyi ənied əfyyaŋ əbyo ni ə swan ufa ndwad ka. Naq ba nfig nyo Yesu ə swərab ni, basi ka nkpaŋ kun nyo, "Ətyə Uli, əgwon Dauda ka, fəg kunag zid!"³¹Kukwo ukpa ənied wu si kam ba yog ba cyyo ywaŋ. Əwod basi wa təkyem əwunwwad ba ku bi ced nyo, "Ətyə Uli əgwon Dauda, fəg kunag zid!"³²Kukwo Yesu əsika ngyon əzo əsi yoroŋ ba, "Yag ə nyo cad nnyyo nyin ndyo?"³³Basi nnyo bəngu, "Ətyə Uli, zi cad â nyyib əyyi zid ba zi ga cyyaŋ ulwo na!"³⁴Kukwo Yesu əsi fəg kunag ba, əsi byerem əyyi ba ba. Bə də ncun, basi shyyo cyyaŋ ulwo ku ngyen, basi nhwi Yesu.

Chapter 21

¹Naŋ Yesu mbyyaŋ nnwan ntəm gu na nnad kpəkpəg bɪ Urushalima ni, basi ɣwwo ukəraŋ Betafaji kyo utuŋ əfan Zaitun ka ni. Əsi təm nnwan ntəm ufyyan. ²Əsi nyi be mba, "Nyi nad ba akəday ukəraŋ əkyo shyo duswon nyi ka ni, əzō nyi na ndi əyaŋ unjay bə aŋgwon ka naŋ ə ləb ba də ndwag ku. Nyi byyug na bay ndyō bə nunj. ³Kə əyin lyib nyin kyan əkwo mbyyo nyi nnyyo ənnyo ni, nyi tag gu, 'Ətyə Uli əwo ə cad na.' Əzō bə də ncun gwo na ngwod na mbwag nyin.⁴Sikwi di əni nad cəcərag bɪ kyan əkwo ətyə əlyyad əŋwwad Əgwaza U əku lyyad ni: ⁵"Nyi tag guniyem sihiona ka, 'Di! əgwam nyin wu ətəbay bə nyin.' Ə yway əpyo gu ə tyoŋ unjay . Aŋgwon unjay kyō naŋ gwo ɣhagi!"⁶Nnwan ntəm gu na usi nyyo naŋ Yesu ntag ba ni. ⁷Basi bay bə əyaŋ unjay wu mbyyaŋ aŋgwon ka. Basi tā +ətərog ba ba tuza unjay ka, Yesu əsi ɣag ə nswan. ⁸Ənied bə didid əsi tā +ətərog ba ba də ndwag ku. Əyyaŋ bwo əsi ma ntyam+əgbərag ntswan əsi tyyag də ndwag ku.⁹Kukwo ukpa ənied əwo kwog uswon Yesu ka ni, bə əsiba hwi gu lilyim ni, basi kpaŋ nkun nyi, "Hossana tuza ɣgwon Dauda ka! Ətyə nshog ə yed ətyə əwo ətəbay də əyorog ətye uli ka ni, Hossana bumi tuza ka!" ¹⁰Jən əzo Yesu ə ɣwwo Urushalima ni, əmgbəm ənied ukəraŋ ba basi kə nkworog gugwoŋ nyi, "Kwod! Ənyan ə əwī ni?" ¹¹Ənied əba ku hwi gu ni əsi nyi, "Ətyə əwī ni ngwo yed Yesu, əti lyyd əŋwwad Əgwaza wo nyio Nazarad bu ukəraŋ Galili ka ni!"¹²Kukwo Yesu əsi nad ətə ɣwwo gbəndəŋ uli Dyeb Əgwaza U, əsi fin ənied +əbwəŋ ba ə wurug ndyo əzō. Əsi gud +tebur ənied shay nkurum mbyyaŋ +cug ənied lyay +əbəw əbəw əku bay ndyo ə nfi zənaŋ ji ni ə kay əwod.¹³ Kukwo gwo sì nyi bə mba, "Ətyə lyyad əŋwwad Əgwaza U əku lyurug bumi əlyyad Əgwaza na nyi, 'Əna yyi uli nka, ulwo nnay Əgwaza kyo,' ə wod nyin ənied əbay ni sì bwwag ka ncyyo ulwo təhwı +ətaŋ əced!"¹⁴ Məta əkyo, +əbyəm əyyi mbyyaŋ ənied coŋ hyyad basi bay bə Yesu bumi gbəndəŋ uli dyeb Əgwaza ka, Yesu əsi corog ba.¹⁵Cəcəd ənied fi zənaŋ ba bə əsiba cyyed dokoki Yahuda ji ni, ə ndi nkyan tityog əna Yesu ə nyio ni. Basi bwo fəg gag əkwo nnwan na ka ngwoŋ bumi gbəndəŋ uli dyeb Əgwaza ka nyio, "Zi dyeb masiha u, wo yed byin Əgwam Dauda ni!" Basi nfəg əkug.¹⁶Basi nyio bəngu, a fəg kyan əkwo ənied əbay əlyyad ni ə? Əsi nyio bəmba "I." Əwod nyi kən twwaŋ da? Bumi unuŋ əcwwaŋ nnwan mbyyaŋ nwan ummuwan ən cyyo dyeb."¹⁷Yesu əsi wod ukəraŋ əkyo əsi tə kway Betani.¹⁸Bibyib tsutsworŋ ka naŋ gwon mbwwod ə nyiyed bu ukəraŋ ka ni, Yesu əsi fəg zwon.¹⁹Əsi di ətyin əbwawab də nkyuŋ ku , kukwo gwo sì tyeb à nad kə əna nshyyo +əsum gwō ya . Əsi nshyyo kyan dag sə bə huhwo byo. Kukwo gwo sì nyi bə nka, "Yog bu ɣwwag +əsum dag!" Bə di yon əkwo, ətyin əbwawab ka usi ka n hwawod u yon.²⁰Nnwan ntəm gu na ə ndi ənnyo ni isi yed ba kyan kwog mbwwag say bunuŋ. Basi nyio, "Ni ə ətyin əbwawab əkay ni nhwwod uffyyen ənnyo?"²¹ Yesu əsi nyio bə mba, "Cucug ə nshey nyin, kə nyi byyo ɣwwag tsswo naŋ nyi kwag əgbəŋ dag, bɪ kyan əkwo ə nyio ətyin əbwawab əkay dyo kukwo nyi nyio əyin ku dag. Had nyi na yəw nyi nyio bə əfan əkay ni, ənad ati kwa bə əywı ka. Sə ku i di ənnyo.²²Kozan kyan kwo nyi lyib bɪ nay əcyo kə nyi ɣwwag cucug nyi ni shyyo."²³Naŋ Yesu ə ɣwwo bumi gbəndəŋ uli dyeb Əgwaza ka ni. Nyio naŋ gwo ni shyo bi cyyed ənied ba, kukwo cecəd ənied fi zənaŋ mbyyaŋ ənlhwob ukəraŋ ba əsi nad ətə shyo gu. Basi lyib, "Tuza zaŋ təŋkəy tyog kwo naŋ a nnyyo nkyan nay ni? Mbyyaŋ ənyan ə joŋ a tyog nyio kyan əkwo a nyio ni?"²⁴Yesu əsi nyio bə mba, "Nun bwo nna dyib nyin kyan nyuŋ, kə nyi joŋ shim ku, nna tag nyin ətyə əwo ə joŋ tyog nyio nkyan ənay ni."²⁵ Botisman Yohanna ji nyio əji? Ji nyio tuza a? Kə ji nyio bə ənied? Basi ɣwwo lyyad bə əyyaŋ ba nyio əni, kə zisi nyio ji nyio tuza əna nyio əni bən zid yag ə mbyo nyi lag ɣwwag cucug bəngu?²⁶Əwod kə zi sì nyio, 'I ku nyio bə ənied byo,' tyag zo dag ukpa ənied wu ə fəg əkug bə nzid bâ lab uyid nzwan bə nzid. Nwad, kəkəb ənied ba ə ɣwag cucug naŋ Yohanna əku yed ətyə lyyad əŋwwad Əgwaza wo Əgwaza U əku təm ni."²⁷Basi nyio bə Yesu, "Zi lyen dag." Yohanna əku nshyo tyog nyio botisman ku dag." Yesu əsi ma nyio bə mba, "Nun bwo nna tag nyi kwo əyan ə joŋ ntyog nyi nkyan ənay ni dag."²⁸Yag ə nyi ni dam? "Əku byo ətyog əwo byyo zam shwaŋ ni. Əsi tsa ənad bə ətyo nyiyuŋ, 'ŋgwon nka, nad ə nyio n ntəm bə əbyin nka utswun!"²⁹Əwod ŋgwon ka usi nyio bə əcyo guwu, 'Nna nad dag!' Əwod əsi ba yam əsi shay tsswo gu ku, əsi nad ətə nyio.³⁰Kukwo gwo sì nad bə shunshwo ŋgwon wu əsi tag gu kyan əkwo gwo ku tag nənhwob ŋgwon wu ni. Ngwon əkyo si nyio, 'Nna nad,' əwod usi nad dag.³¹To, ənyan ə bə nzam shwaŋ əji ə nyio kyan əkwo əcyo wu cad ni? Basi shim nyio, "wo gwo tsa əlyyad ni." Kukwo Yesu əsi nyio bə mba, "cucug ə nshey nyin, ənied say kurum əbyin mbyyaŋ kham ji əna ɣwwo tyog Əgwaza ku ə wod nyin.³² Yohanna Botisman ə ntwareg nyin gag əkwo nyi na nnyyo ətan nswad ni, nyi sì ɣwwag cucug bə gu dag. Əwod ənied say kurum əbyin ba bə +kham ji, basi ɣwwag cucug bəngu. Kwo naŋ nyi ndi nkyan ənay ni nyi sì shay kukwoŋ nyi ku, nyi sì ngwod kətug nyio u, də nyi ba ɣwwag cucug bəngu dag."³³Nyi bu kwərəg tsutsswo nyi fəg umma əlyyad. Ətyə əbyin əyyaŋ wo ku cwi +kwon inabi ni, əsi tam ulwo ka kəkəb. Əsi bwo gyyad əfaŋ ə ncyyo bwon gwō nshwi səhwod inabi na. Əku nog ga ginghan udag əkyo əyin əna nswan ə cam əbyin ka ni.Kukwo gwo sì hwwab +ətyog əyyaŋ byo na jyi gu əbyin ka bâ ga ɣwwad gu əŋway inabi na ni. Kukwo gwo sì nkad ukəraŋ uyyaŋ gbaŋ kəyew.³⁴Naŋjen kpey +əsum inabi ji nnyyo ni, əsi tám ənied ntəm əyyaŋ gu, ba nad bə +ətyog əbəyō bâ joŋ gu əŋway inabi na.³⁵Əwod kukwo +ətyog əbəyō əku hwwab ba əbyin ka ni sì təbyyed ənied ntəm gu ba. Basi

tswod ətyə nyyuŋ, basi hyad ənyyuŋ, ətyo nyyuŋ wu basi maŋ gu bə nfaŋ.³⁶ Kukwo ətyə əbyin wu əsi bwo təm ənied ntəm əyyaŋ byo sswag əsiba gwo tsa ə təm ni. +Ətyog əbyo əku hwwab ba əbyin ka ni sɪ bwo nyyo ba ndyo naŋ ba ku nnyo əsiba ndyo ni.³⁷ Məta əka gwo nfəg kyaŋ əkwo əbwo nyyo ba ndyo ni, ətyə əbyin wu əsi təm əngwon gu ka bə mba, əsi nyo, bana ɻwwag əngwon nka shi.³⁸ Əwod naŋ +ətyog əbyo ə ndi əngwon gu ka ntəbay ni, basi nyo bə əyyaŋ ba, "ətyog əwī ni ngwo na ya kunuŋ əbyin əkwí ni! Yag zì hyad gu zì ga kew əyyaŋ nzid zwa gu ji."³⁹ Kukwo basi ka nkyag gu, ə kwag ə nad ndyo mənta əbyin ka, əzō basi nhayd gu!⁴⁰ Jen əzo ətyə əbyin wu əba mbwwog ə nad bə əbyin gu ka ni, yag ə gwo na nyyo bə +ətyog əbyo gwo hwwab ba əbyin gu ka ni?"⁴¹ Ənied ba si shim nyo, "è nā bug kəkəb kətúg +ətyog əbyo bumi zwod kətug əhwu! Gwô əsi hwwab əyyaŋ ənied əbyin gu ka. Ba na ya uswon dì ɻwwad gu kunuŋ gu ka bə əlway inabi na də njən ji."⁴² Yesu əsi nyo bə mba, "Imyim nyin nyî dam tuza əlyyad ənay ni nio nyi kə ntwaŋ bumi əlyyad Əgwaza ka nyo, '+ətyog əbyo ku nog ga gbəndaj nog ni, əfan əkyo ba ənied nog ba lag ni, ka kyo əcyo ka yed ced nog ətyin nog ka. Ətyə Uli ə nyyo sikwi ni nyio bə Gwaza usi yed usham usham bì cyyaŋ ku!"⁴³ Nwad nshey nyin sikwi ni, à na kyag tyog Əgwaza ku ə wod nyin. Əwod əna kyag əlwwag əbyin əkyo ɻwwag bə +əsum gu ka ni.⁴⁴ Konyan ə kwă də əfan əkay əna cwərag ə ncyō cuncwoŋ. Əwod ətyə əwo naŋ əfan əkyo ma nkwa də ngu ni, ka na fwway.⁴⁵ Naŋ ceced ənied fi zənaŋ ba bə ənihwob əbyo yed Farisawa ba ni ə nfəg uma əlyyad əkay ni, basi fig naŋ tuza ba kyo gwo ndyyad.⁴⁶ Basi ka ncad təbad ngu, basi yəw nyyo ənnyo dag ba tswor uwun ukpa ənied wu, ba di ənied ba ɻwwag gu shi naŋ gwo əngyed ətyo lyyad əlwwad Əgwaza ə.

Chapter 22

¹Yesu əsibwo lyyad bə mba uma əlyyad nyyo əni, ²"Tyog tuza ku di naŋ əgwam əwo sag ənə nyyo əgwon gu ka nyiraj ni. ³Əsi təm ənied ntəm gu ba ə yoroŋ ənied əba gwo cad bâ bay son ya bî sswu nyiraj ji ni. Əwod bası lag bay ku. ⁴Əgwam wu əsibo təm nnwan ntəm uyyaŋ nyo, tag ənied əba ncad bâ bay ni. "Di, nwa kə jyi kyan ya dushwuŋ ku nsag. Nkə fag +nyag ji, əwod nsi jyi kwo yag ə nsag. Nyi bay ya bî sswu ku." ⁵Əwod bası lag nkyaŋ ba bası nkad. Əyyaŋ əsi nad dulwo khab, əyyaŋ dulwo əbwwaŋ guka. ⁶Əyyaŋ əsi nkwa bə nnwan ntəm na, əsi nyyo ba kyan nsum bası hyay ba. ⁷Əgwam wu əsi fəg əlyo ya əsi təm nnwan nzwan gu na, bası tə hyay ənied byo. Bası fi ukəraŋ ba ka. ⁸Kukwo gwo si nyo bə nnwan ntəm guna, "Swon ya bî sswu nyiraj ji əwa kə jyi asag. Əwod ənied əbyo ə yyi ni bası ntay dag. ⁹Nwad ənyo, sə nyi nad bə usəraŋ +ndwag na nyi yyi ənied əba nyi yew shyyo ku ni. Bâ bay swoŋ nyiraj ji. ¹⁰Nwan ntəm na usi nad tə tuŋ əmgbəm ənied əba ba shyyo ni, bə ətan bə bibyyo. Əwod gi tu nsoŋ wu əsi nhayd bə nəcen ba. ¹¹Əwod jen əzo əgwam wu ə mbay cyyaŋ necen guba ni, əsi di ətyog əyyaŋ wo kub ətərog nyiraj wu ni dag. ¹²Əgwam wu əsi nyo bə ngu, "kpəndəŋ, ni ə a nyyo nñwwo əji də bə ətərog nyiraj wu? Əwod əsi shyyo kyan kərag dag. ¹³Kukwo əgwam wu əsi nyo bə nñwan ntəm guna, "Nyi ləb ətyə əwi mbwag na bə titag ba, əwod nyi jib gu tusa bə ndyin ku. Əzô ə ngwoŋ nkun ə nyway nyinyun ba. ¹⁴Nwad, ənied bədidid byo ə yyi əwod bî tswa zə əsi ba khay." ¹⁵Kukwo Farisawa ba əsi wurug ənad ə leb gag əkwo bana ntəbad gu tuza əlyyad guka ni. ¹⁶Kukwo bası təm bə Yesu nnwan ntəm bana dundun bə Hirudiyawa ba. Bası nyo bə Yesu, "Ətyi cyyed, zi lyen naŋ a kwog cucug, əwod əsi cyyed əlyyad Əgwaza na də cucug. A cad əyin ə tag a kyan dag. Əwod da ɻwa byyo cad əpyo dag. ¹⁷Də tag zid, yag ə a dam? ku nkwa ə, zi təraŋ Kaisar kurum əbyin ku a, kə də i nkwa? ¹⁸Əwod Yesu əsi fig kətug ba ku əsi nyo, "Yag ə mbyyo nyo mmay n, nyin əbaŋ əbyin? ¹⁹Nyi twəraŋ n tswa kurum təraŋ kurum əbyin ji." Kukwo bası bay bə ngu tswa kurum jyyun. ²⁰Yesu əsi nyo bə mba, "Wuwwo ənyan kwo kwí ni mbyyaŋ əyorog ka?" ²¹Basi nyo bə ngu, "Kaisar ə." Kukwo Yesu əsi nyo məmba, "Də nyi joŋ Kaisar nkyaŋ ənio yed nshin Kaisar ni, əwod nyi joŋ Əgwaza U nsina yed nshin gu ni." ²²Bə nfəg ənnyo ni, bası cyyo kwod, ndwam na sì shyim ba. Bası tə nkad əsi wod gu. ²³Bə ka utug əkyo, Sadukiyawa əyyaŋ byo ənyo də dərəg bə əhwı nshyyo ni dag. Bası bay bə ngu. Bası lyib gu nyo, ²⁴"Ətyi cyyed, Musa əbi nyo, kə əyin əhwu, naŋ gwo byyo nnwan dag, tilid kwo nənyyug guwu əbwwo əbwyug əwo ə mbyyo nənyyug guwu nnwan. ²⁵Əku byyo +nənyyug natad, nəhwob wu əsi bwwo əbwyug wu əwod əsi hwu. Əsi ɻwod əgwon dag. Əsi wod nənyyug guwu əbwyug guwu. ²⁶Nənyyug gu əwo ə ntun ni, əsibwo nyyo bə ənyo. Mbyyaŋ ətyo ətad wu had tınad ətyə natad wu. ²⁷Məta baka səlləy, əbwyug wu əsi hwu bwo. ²⁸Nini utug dərəg ənied kukwi ba, əbwyug ənyan ə gwo ba yed bə nənyyug natad əbay ni? Nwad səlləy ba kə ngyed +ətyog gu. ²⁹Əwod Yesu əsi nyo məmba, "Nyi bwwug, nwad nyi lyen əlyyad Əgwaza na bî ced gu ku dag. ³⁰Nwad, bə njen dərəg ənied kukwi ji, əwum ənyyug dag də bâ ti nyiraj dag. Dəkunun əkyo, ba di naŋ +ətəm ntswa ni tuza ka. ³¹Əwod tuza dərəg ənied kukwi ba, nyi kə ntwaŋ kyan əkwo Əgwaza u əku lyyad bə nyin nyo əni, ³²"Nuŋ ə ngyed Əgwaza Ibrahim, Əgwaza Ishaku bə Yakubu dâ? Əgwaza U ə yed əshin nkwm dag. Ə yed əshin ənied siced byo." ³³Naŋ əkpa ənied wu ə nfəg əni ni, bası cyyo kwod tuza cyyed gu ka. ³⁴Naŋ Farisawa ba nfiig Yesu ə ngba Sadukiyawa ba ni, bası tuŋ əpyo ba dulwo unyyun. ³⁵Ətyə nyyuŋ bumi baka wo ə yed əti zwob əlyyad ni, əsi lyib gu ə ga mag gu. ³⁶"Ətyi cyyed, zaŋ doka zə nsswag bumi fag əlyyad ji?" ³⁷Yesu əsi nyyo bə ngu, "Cad Əgwaza U bə kəkəb tsswo aku, kəkəb sswan aji, bî cug dam aji mbyyaŋ ced aku." ³⁸Doka əjî ni i zo nsswag kəkəb, zo yed utsa ka ni. ³⁹Sî zo ntun ni isî bî di naŋ sî ji ni. "Cad nənyyug a wu bənaŋ a ncad əpyo a ni. ⁴⁰Tuza dokoki shwaŋ əkay ni, izə doka Əgwaza ji mbyyaŋ ənied əlyyad əñwwad Əgwaza ba nswan. ⁴¹Nyyo naŋ Farisawa ba ni shyo dundun, Yesu əsi lyib ba. ⁴²Əsi nyo, "Yag ə nyi dam tuza Kristi ka? Ngwon ənyan kyo gwo yed?" Bası nyo bə ngu, "Ngwon Dauda." ⁴³Yesu əsi nyo, "Ə nyyo ni Dauda bumi ntswa, ə ngyi gu 'Ətyə Uli?' ⁴⁴Əsi nyo, 'Ətyə Uli u əsi nyo bə əty Uli ngu. "Swan bə mbwag yag nku, sənaŋ mba cyyo +nəndwan a ba cug sag titag aji." ⁴⁵Bə kə Dauda əyyi Kristi ətyə Uli, "ə nyyo ni ə ngyed əgwon Dauda?" ⁴⁶Əyin əsi yew bə mba ə kərag kyan dag. Əyin əsibwo mag gwô lyib gu kyan dag. Nyyo utug əkyo tinad duswon.

Chapter 23

¹Kukwo Yesu əsì lyyad bə ukpa ənied wu mbyyaŋ nnwan ntəm gu na. ² Əsì nyo, "Ənincyyed dokoki Musa ji bə Farisawa ba ba swan tuza kyan nwad Musa kwo. ³ Nwad ənnyo kwo yag ə ba nyó nyo nyoo, nyi nyoo nkyan ənay ni səlley əwod nyo byoŋ na. Əwod nyi yag hwi nyoo ba ji dag. Nwad ba lyyad nkyan ənio ba nyoo ni dag.⁴ İ, ba lwoy nkprəg ənio byyo ced ni ə say ənied ndyo zəŋwan. Əwod ba bə əpyo ba əni kyag gəswor ə nkyag na dag. ⁵ Bə ki nyoo nkyan ənio ba nyoo ni, ənied ə ga di ba dyo. Nwad, ba nı tway nday bana nio byyo kpay bə zunzwo əlyyad Əgwaza na bə ngýob +ətərəg ba na. ⁶ Bə ləw cad sswad ba cəcəd kukwon nswad dulwo swoŋ ya bı sswo mbyyaŋ sswad bə ceced nkyan nswad bə tuntu dyeb Əgwaza Yahudawa na. ⁷ Ba ləw cad ə jyyed ba shi bə +kasswo ji, əwod bâ yyi ba 'əni cyyed'. ⁸ Əwod nyin, nyi yog shim ə yyi nyin ənincyyed dag, nwad nyi byyo ətyi cyyed wu bə ənyyuŋ. Əwod kəkəb nyin, nyi yed nənyyug byo. ⁹ Əwod nyi yog yoroŋ əyin əcyo bə dunio ku dag, nyi byyo bə əcye ənyyuŋ ə wo shyo tuza ni. ¹⁰ Nyi bu yog shim ə yyi nyin ənincyyed dag, nwad nyi byyo ətyicyyed wu bə ənyyuŋ, ngwo ə yed Kristi. ¹¹ Əwod yog ətyə əwo yed gbəndəŋ bə nyin ni, yog gwo yed əhwō nyin. ¹² Konyan ə təkyem əpyo gu ni, əna ywway gu. Ətyə əwo ma nywway əpyo gu ni, əna təkyem gu. ¹³ Ubuŋ utswonj nyin ənied lyurug mbyyaŋ Farisawa ba, +əbaŋ əbyin! Nyi bwom tyog tuza nfwwun ənied ba. Nwad, nyi ɻwwo ku bə əpyo nyin dag, də nyi ba wod ənied əba cad ɻwwo ku, bâ ɻwwo dag. ¹⁴ Ubuŋ utswonj nyin ənied lyurug mbyyaŋ Farisawa ba, +əbaŋ əbyin! Nwad, nyi ə byo kywad usa ənyyuŋ ənio əkwi ə wod ni, əwod nyi nyoo ga junjuŋ nay əcye tilid kwo nyi byo na san gbəndəŋ fyyed əlyyad wu. ¹⁵ Ubuŋ utswonj nyin ənied lyurug mbyyaŋ Farisawa ba +əbaŋ əbyin! Nwad, nyi ki coŋ byəy əywi mbyyaŋ ndwag di shyyo ətyə san Əgwaza ənyyuŋ, əwod kə ə san Əgwaza U, sə nyi cyyo gu ə yed cyyan ufyyaŋ ɻwon uli ndoŋ bənaŋ nyin ni. ¹⁶ Ubuŋ utswonj nyin ənied titwan cad kwog uswon. Nyin əbyo nyi, konyan ə shyi tuza gbəndəŋ Uli Dyeb Əgwaza, ku yed kyan dag. Əwod konyan ə shyi da əyorog mīmyad nfaŋ əbyo shyyo bumi gbəndəŋ Uli Dyeb Əgwaza ku, shyi shyi əzo na ya gu. ¹⁷ Nyin ga bwwon ənied titwan! Zaŋ sì kwo nsswag? Mīmyad nfaŋ kə gbəndəŋ Uli Dyeb Əgwaza əwo ti mīmyad wu ə yed zizərag?¹⁸ Əwod konyan ə shyi tuza əgan ti zənaŋ ka, ku yed kyan dag. Əwod konyan ə shyi tuza zənaŋ əzo shyyo tuza əgan ka ni, shyishyi əzo ni ya gu. ¹⁹ Nyin əbbyem əyyi! Zaŋ sì kwo nsswag? Zənaŋ əzo á, kwo əgan fi zənaŋ əwo ti zənaŋ ji yed zizərag ni?²⁰ Nwad ənnyo, ətyə əwo shyi tuza əgan fi zənaŋ wu ni, ə shyi tuza kwo yag ə shyyo tuza əgan ka. ²¹ Ətyə əwo ə shyi də əyoronj gbəndəŋ Uli Əgwaza U, ə shyi mbyyaŋ ətyə əwo swan bumi gu ka ni. ²² Ətyə əwo maŋ shyi bə tuza ka ni, ə shyi cug Əgwaza əzo mbyyaŋ ətyə əwo nswan ni. ²³ Ubuŋ utswonj nyin ənied lyurug mbyyaŋ Farisawa ba +əbaŋ əbyin! Nyi nı ɻwwag Əgwaza U zakka bə kəkəb nkyan ənio nyi byyo ni, dundun ba nkyan əwəraŋ naŋ shita, swunswam, nhypo bə nəngyan. Əwod nyi sì wa bwwuŋ nyoo ga ceced nkyan əbyo shyyo bə doka ji ni. Naŋ kwog cucug, tswonj kunag mbyyaŋ ɻwwag tsswo. Əwod nkyan ənay na nio wa myim sə nyi wa tsa nyoo na də bı wod əkum ka. ²⁴ Nyin ənied titwan cad kwog uswon, nyi nı jəw gəswan na wurug dyo ə sswo səhwod, nyi wa ɻwan əzwan ntsswo wu. ²⁵ Ubuŋ u shyyo nyin, ənio lyurug mbyyaŋ Farisawa, +əbaŋ əbyin! Nwad nyi kwi məta nkham ka mbyyaŋ gbugba u, nyi wod umi ka, əwod +umi na nyi nhay bu +ufa ulyag mbyyaŋ cad əpyo. ²⁶ Əbyəm əyyi Farisawa, nyi ya nkwi umi nkham ka mbyyaŋ gbugba əwod +məta na u mun u cyyo zizərag.²⁷ Ubuŋ u shyyo nyin, ənied lyurug mbyyaŋ Farisawa, +əbaŋ əbyin! Nwad nyi di naŋ nnog ənio ə nog tuza bibi ni, na yed bəd nta ka əwod +umi na kunkub nkwo ənied nyi nhay mbyyaŋ kətug kwo nhay. ²⁸ Bə ənyo nyi mun di tusa ka naŋ ənied saŋ əbun ni, əwod +umi nyina baŋ əbyin mbyyaŋ kətug kwo nhay. ²⁹ Ubuŋ u shyyo nyin, ənied lyurug mbyyaŋ Farisawa, +əbaŋ əbyin! Nwad nyi nog ndyag ənied lyyad əŋwwad Əgwaza ba əwod nyi swurub bibi ənied saŋ əbun ku. ³⁰ Nyi nyo, kə zi ba bı nshyyo bə njen +acyo əhwwob zi ji, sə zi ba bı shyyo bı hyay ənied lyyad əŋwwad Əgwaza dag. ³¹ Nwad ənyo, nyi byo lyyad bə pyo nyin naŋ nyi byo ngyed nnwan ənied əbyo bı hyay ənied lyyad əŋwwad Əgwaza ba ni. ³² Nyi mun shurug əmag +acyo nyi wu. ³³ Nyin +əkwaŋ əbyin, nyin nnwan ntsswub, nyi nı nyoo ni təkəram fag əlyyad ɻwwo tu ndoŋ ku?³⁴ Nwad ənyo, di, n twoy bə nyin ənied lyyad əŋwwad Əgwaza, tsutswad ənied mbyyaŋ ənied lyurug. Əyyaŋ ba nyi nı hyay əwod əyyaŋ nyi nı wəd bı yəw bə tuntu dyeb Əgwaza nyina əwod nyi lwoŋ əyyaŋ nyoo bu Ukəraŋ əkay tı nad usi kyəy. ³⁵ Kyan əkwo ba nhwi ni əmbgom əsog ənied saŋ əbun ənio ə kwərəg bə dunio ku ni nı shyyo tuza nyin, nyoo bə Habila tınad Zechariah ɻgon Barachia ka kyo nyi bı hyad bə kwocio əgan fi zənaŋ u bə gbəndəŋ uli dyeb Əgwaza U ni. ³⁶ Cucug əlyyad n shey, kəkəb nkyan ənay nı bay bə ncey əkwi. ³⁷ Urushelima, Urushelima, nyin əba hyay ənied lyyad əŋwwad Əgwaza ba, nyi sì maŋ ənied əbyo ə bi təm dyo bə nyin ni. Cyyan umaj kwo n nkwan n tuŋ nnwan nyina dundun naŋ əyyaŋ nnywan əni ntuŋ nnwan guna ə kub bə nfiyeb guna ni, əwod nyisi cyyo tsərəŋ. ³⁸ Di, ə wod nyin uli nyika u yed bubwad. ³⁹ Nwad n nyo bə nyin, nyi bu nı di n dag nyoo nini sə naŋ nyi ba nyo, ətyə libərka ə yed ətyo əwo ə bay bə əlyorog Ətyo Uli ka ni.

Chapter 24

¹Yesu əsi wurug ə nyyo bə gbəndəŋ Uli Dyeb Əgwaza ku ə kay lwag ku. Nnwan ntəm gu na usi bay bə ngu bası tətwaŋ gu nnog əna shyyo bə gbəndəŋ Uli Dyeb Əgwaza wu ni. ²Əwod əsi shim bə ndyo nyo, "Nyi di kəkəb nkyan ənay ni a? Cucug ə nshey nyin, əna mbyyô əfaŋ əyyan əka əba wod tuza əyyan ni dag." ³Naj gwo nswan tuza əfan əkyo byyo tyityin fad ni, nnwan ntəm guna sì bay bə ngu də əban nyo, "Səkud zə tag zid kwo zan njen kyo nkyan ənay ni na nnyyo? Yag ə ba twərag zid jen tibay a ji bì nñjan njen ncey wu?" ⁴Yesu əsi shim ba dyo nyo, "Nyi təlwam kəlag əyin əba lyen nyin əta cyyo ujid." ⁵Ənied bə didid ətə bay bumi əyorog nka. Ba na nyo, "Nuŋ ə ngyed Kristi," ba byo əna cyyo ənied bə didid ə njwo ujid. ⁶Nyi na tsworj nkhanj zwanj bì +zwanj. Nyi yog fəg uwun kyanj dag naŋ ku ngyed tiliđ kwo nkyan ənay na bay nyin. Əwod nñjan wu əkə nshud dag. ⁷Əbyin əna dərəg dì nyyo nəndwan bə əbyin əkyəw. Tyog bwo ku na dərog nyyo nəndwan bi tyog əkway. Əna nyyo əwərəmənde mbyyanj tyirib əbyin bə ulwo bə didid. ⁸Əwod kəkəb nkyan ənay ni ba shyyo nyin naŋ tsa unag byin ni. ⁹Məta əkyo ba nə njwwag nyin mbwag sswo ubuŋ əba hyay nyin. Ənə lag di nyin bə kəkəb bibin kozaŋ ulwo dənian əyorog nka. ¹⁰Əwod didid ənied əna shwwod əkwoy, əki ya ulihyo əyyan mbyyanj kì lag əyyan bəd. ¹¹Ənied lyyad ənjwwad Əgwaza bə didid əna wurug byo bwoy əlyem ni bâ ga ti ənied bə didid ujid. ¹²Nwad kətug ku nə mban, cad əyyan ku ku cyo shinshiyim bəd. ¹³Əwod ətyə əwo gbaŋ əlyo tñad nñjan wu ni, ənə shyyo san ku. ¹⁴Usham əlyyad tyog tuza əkay, əna shey ka bumi kəkəb ənied swanta ba bə kozaŋ əbyin. Əwod nñjan wu əsf də bay. ¹⁵Nwad ənyo, kə nyo ba di nkyan nkag ənio byyan ənied ba wo Daniel ətyə əlyyad ənjwwad Əgwaza wu əku ndyyad ni nyo, ə yoŋ bə zizərag ulwo wu, yog ətyə twaŋ wu gwo fig. ¹⁶Yog ənied əbyo shyyo Yahudiya ni bâ twoŋ ənad ba fifan ku. ¹⁷Yog ətyə əwo swan tñən tu ni ə yog cwog ənad utag dì kyag kyanj buli dag. ¹⁸Ətyə əwo ma nshyyo ujid khab ni, gu ə yog bwwog di kyag ətərog dag. ¹⁹Əwod sswo ubuŋ tsworj əsiba byyo ufa ni bə əsiba njway annwan ni, bə nnwam ənio! ²⁰Nyi nay Əgwaza U kəlag cuŋ nyo ji ba shyyo ulwoshiyim kwo nwam tsworj Yahudawa ku. ²¹Ga gbəndəŋ sswo ubuŋ ətəbay wo nyyo bì kay nnyyo bì swanta ku tñad nini, əkə mbyyo təŋkay sswo ubuŋ əkwo dag, də bâ bu na mbyyo dag. ²²Sə kə ə njway nnwam ənay ni, əna nshyyo əyin əwo əna kəyyed ni dag. Əwod dənian ənied əba əkə khay ni, ba byo na cyyo ə ngyway nnwam sswo ubuŋ na. ²³Kə əyin ə nyo bə nyin, 'di Kristi ə ej! kwo 'di Kristi ə əzəw!' Nyi yog njwwag cucug dag. ²⁴Ənied Kristi bə ənied əlyyad ənjwwad Əgwaza əlyem əna gud əwurug ba twərag ənied ba nyyo nkyan njwwad uwun bə tityog bə ga lyyen ənied bə didid ə cyyo ujid had bə nnwan Əgwaza na. ²⁵Nyi di, ntag nyin ngwod, jen ji isf dì bay. ²⁶Naj ku ndi ənnyo ni, kə ənyo bə nyin, "di ngwo ujid əzəw," nyi yog nad dag. Kwo, "di ngwo bumi tu ka," nyi yog njwwag cucug dag. ²⁷Bənaŋ əmerom nza əni nsay ə nyyo ətyin ətə kwa utag ni, ənnyo bwwog bay njwon Ətyibishyi ku ba ndi. ²⁸Kwo əji ə kwom nshyo əzə +gulu ba ntuj. ²⁹Əwod məta əkyo nnwam təshug sswo ubuŋ na ntyog ni, nwam ku ba cyyo lyin utug, zwad jì bu nì say dag, +tənnjwad na ushwwod əkwoy nyyo tuza ka zwod nityog tuza na na zwun. ³⁰Əzə ə yi n â twərag gag bwwog bay njwon Ətyibishyi ku nyyo tuza, ku na cyyo kəkəb njwob dunio na nì gwoŋ nkun. Ba na di njwon Ətyibishyi ka u tibay bumi ninian nza bì tyog, gbəndəŋ kyənkyay shi. ³¹Ənə təm bə +ətəm ntwa guba bâ hyab əgwa biced, ə kwan ə tunj kəkəb ənied əbyo əkə khay nyyo bə nfam nnay nswanta na, nyyo bə nñjan tuza əwi tñad əsi woy ni. ³²Sə nyi myab tuza ukwon əbwab ka kə hwuhwo ba ətad əwurug bə +əsum ka, nyi lyen naŋ əkwoy ka əbay kpəg. ³³Ənnyo bwo, jen əzo nyi ndi kəkəb nkyan ənay ni, tiliđ nyi lyen naŋ bwwog gu ku bay kpəkpəg, ə shyyo nujkənyyo ka. ³⁴Cucug ə nshey nyin, ce əkwı ni nì sswag dag sənan ə nyyo nkyan ənay ni kəkəb. ³⁵Tuza ka bə dunio ku na sswag nkad, əwod bə əlyyad nuŋ ənio əna swan. Zəm! ³⁶Əwod tuza nwam ka kwo tswam ji, əyin ə lyen dag. Kwo +ətəm ntswa tuza ba bwo, kwo ka Ngwon Əgwaza ka lyen dag, sə əcyo u bə nyin gu. ³⁷Naj ku bu ndi bə nnwam Nuhu na ni, ənnyo bəd bwwog bay Ngwon Ətyibishyi ku ba ndi. ³⁸Nyyo naŋ nnwam ga səhwod na kə mbay dag, ənied ba ku njwwag əpyo ba bu ya bi sswo, nyyo nýraŋ bi njwwad nnyiran, tñad jen əzo Nuhu njwo gbəndəŋ kukwon səhwod wu ni. ³⁹Ba ku lyen əsi fig nkyan ənay dag tñad jen əzo ga səhwod əku bay ba hywag ba ə nkad dyo ni. ənnyo ku na ndi dì bwwog bay njwon Ətyibishyi ku. ⁴⁰+ətyog əfyayaŋ əna shyo bì khab, ə kyag əyyuŋ əwod əyyuŋ lilyim. ⁴¹Ənnyug əfyayaŋ əna shyyo bì kwanj bì nan, əna kyag əyyuŋ əwod əyyuŋ. ⁴²Nwad ənyo, ku myim nyi cyyay, dənian nyi ndyen kozaŋ nnwam kwo Ətyə Uli nyo wu əna mbay ni dag. ⁴³Əwod nyi lyen sikwi, kə ətyə uli wu əwa ku lyen jen əzo ətar wu ətə mbay tutug əkyo ni, sə gu ə cyyay uli gu ka kəlag ətar wu əba fwoy ə njwo bumi uli gu ka. ⁴⁴Əwod ənnyo, tiliđ kwo nyi swan cog, dənian njwon Ətyibishyi ka u tibay bə ndam əzə nyi lyen ni dag. ⁴⁵Bə ənyan ə bə nyin wo nyyo cucug bì yed tsutswad njwon ntəm wo ətyə uli gu wu ənə mbyoŋ tsswo di byoŋ uli gu ka di njwwad ba nkyanja na də njen ji? ⁴⁶Ətyə libərka ə yed njwon ntəm əkyo ətyə uli gu wu əni bay ə shyyo gwo nyyo kyanj əkwo gwo cad ni. ⁴⁷Cucug ə nshey nyin naŋ ətyə uli gu wu əba sag gu tuza nkyan əkyo gwo byyo ni kəkəb. ⁴⁸Əwod kə njwon ntəm ka u byyo kətug didam bə ntsswo ka ku usi nyo, 'Ətyə uli ngu əna bwwog ə ffyen dag.' ⁴⁹Əsi njwo təbyyed kpəndəŋ ntəm gu ba ə tswod, əsi njwo ya bi sswo bə ənied sswo əkan ba. ⁵⁰Kə ətyə uli njwon ntəm əwo ba bwwog utug əkyo ka njwon ntəm ka ndyen ni dag had bì tswam əzo gwo dam ni dag. ⁵¹Ətyə uli wu əna corag

kətug እግዥ ቴም የዚ የኝርዮ ህንጻዣ የዚ ያልተገኘ ጥሩ ተስፋ ተስፋ የዚ የኝርዮ ህንጻዣ
በኩረይ የኝርዮ ህንጻዣ የዚ የኝርዮ ህንጻዣ የዚ የኝርዮ ህንጻዣ የዚ የኝርዮ ህንጻዣ የዚ የኝርዮ ህንጻዣ

Chapter 25

¹Tyog Əgwaza ku na di naŋ +zwwab unyyem swag ənio əku hywag +fitilà ba ji dì nad dulwo swoŋ ya bì sswo nnyiraj ni. ²Unyyem utswon bə mba sì yed ga bwwon, ətswon byo sì byyo tsutswad ku. ³Əbwwon unyyem u usi kyag fitila ba ji də bu byorj əmyo əyyan. ⁴Əwod uneyem tsutswad na sì byorj +fitila ba ji mbyyan ukuruŋ əmyo.

⁵Nini, ətyə nyiraj wu ə mbyyan jen dì bay ku ni, nda na sì gba ba basi ka nkay nda. ⁶Əwod bə ntyiraj utug wu, basi ka nfəg gugwoŋ nyo, 'Di ətyə nyiraj wu! Nyi wurug nyi tyad gu!' Kukwo kəkəb +zwwab unyyem swag əji sì ka ndərəg ə cyyo loŋ ku bə fitila ba ji. ⁸+Əbwwon ba sì nyo bə tsutswad ba, "Nyi naŋ zid əmyo nyin na nshin zì na cad tyag. ⁹Əwod tsutswad ba sì nyo, "+əmyo zid na nā may zid bə nyin dag, də nyi nad bə ənied lyyay ba nyi san!" Nan ba nkad san ku ni, ətyə nyiraj wu sì nyyo əŋwwo. Kukwo kəkəb ənied əbyo əku ləb lwam ə tsworj ni, əsi hwi gu əŋwwo, əsi ka nnyim ulwo ka. ¹¹Məta əka +əbwwon ba mbwwog abay ni, basi nyo, 'Ətyə Uli, Ətyə Uli, səkud nyib zid ulwo ka.' ¹²"Cucug ə nshey nyin, nuŋ ndyen nyin dag." ¹³Nwad ənnyo, nyi swan bì ləb lwam, dənaŋ nyi ndyen nwam kwo jen ji ni dag. ¹⁴Ku di naŋ jen əzo ətyog ə ndam ənad ukəraŋ uyyaŋ gbaŋ kəyəw. Əsi yoror nnwan ntəm gu na əsi cyyo zwa gu ji mbwag ba. ¹⁵Əsi joŋ ətyə nyyun talanti ətswon, ası joŋ ətyə əfyyaŋ wu talanti əfyyaŋ, ətyə ətad wu ənyyuŋ. Konyan bə mba əsi shyyo dì gag ced ntəm gu ku, əsf di nkad cyyed gu ku. ¹⁶Ətyə əwo əku joŋ gu talanti ətswon wu ni, bə də ncuŋ əsi mbwwaŋ ə nshyyo səhwod talanti ətswon. ¹⁷Ənnyo bwo ətyə əwo əku joŋ gu əfyyaŋ wu ni əsi ma shyyo səhwod talanti əfyyaŋ. ¹⁸Əwod əgwon ntəm əka əku joŋ talanti ənyyuŋ wu ni ku nad ətə luŋ əbyin ə nniad kurum ətyə uli gu ku. ¹⁹Ku sì kyag jen bəd, ətyə uli nnwan ntəm əwi sì bwwog əbay gwô san +zwa gu ji mbwag ba. ²⁰Ətyə əwo əku joŋ gu talanti ətswon wu, əsi bay dyo bə talanti ətswon tuza. Əsi nyo, " ətyə uli, əku joŋ talanti ətswon. Di, mmo shyyo talanti ətswon tuza." ²¹Ətyə uli wu əsi nyo bə ngu, "Ncyyo a fô, ə yed ətan əyyin kwog cucug! A nyyo cucug bə diday nkyan, nini nna cyyo nkyan bə didič mbwag aka. Sə â əŋwwo a sswo nyinyaŋ dundun bə ətyə uli awu!" ²²Ngwon ntəm əkyo ku san talanti əfyyaŋ wu ni bwo əsi ma shen ə yoŋ, " ətyə uli, aku joŋ n talanti əfyyaŋ. Di, mmo shyyo talanti əfyyaŋ mbyyan." ²³Ətyə uli əsi nyo bə ngu, "Ncyyo a fô, ə yed ətan əyyin kwog cucug! A nyyo cucug bə acwwaŋ nkyan, nini nna cyyo nkyan bə didič mbwag aka. Sə â əŋwwo a sswo nyinyaŋ dundun bə ətyə uli awu". ²⁴Ngwon ntəm utad əkyo əku san talanti ənyyuŋ wu ni əsi nyo, " ətyə uli, nku fəg uwun a nio. Ndyen naŋ a təshug ənied ba bəd. A fway dulwo əkyo də a nsəraŋ ni. ²⁵N fəg uwun a, kukwo mbyyo nsı nkad ntə luŋ əbyin nniad talanti əwu. Di, nga kyan əkwo yed shin əku ni". ²⁶Əwod ətyə uli əsi shim gu ndyo nyo, "A yed əgwon ntəm əkyo uyed ga kətug əgwon bə ətyə ulid. A lyen naŋ nfway dulwo əkyo ncwi ni dag bì tuŋ dulwo əkyo nsəraŋ ni dag. ²⁷Yag ə mbyyo əsi lag nsag kurum nku bu tu ənied cog kurum ba ku, tay dag dì bwwog nku mma nshyyo səhwod tuza?" ²⁸Nwad ənnyo, nyi təwob talanti wu bə ngu ə əŋwwag əgwon ntəm əkyo byyo talanti swag wu ni. ²⁹Konyan ə byyo shyyo gbəmgbəm, əna mbyyan gu ndyo bə didič. Əwod ətyə əwo də əbyyo kyan ni dag, kwo a nkyan əkyo gwo byyo ni əna təwob ka ə wod gu. ³⁰Əwod ə ta kətug əgwon ntəm saŋ kpantin əkyo bumi ga ndyin utug, əzə gwo na kpan nkun bì nyway nyinyuŋ. ³¹Jen əzo Ngwon ətyibishyi ka mbyyan +ətəm ntswa gu ba əba mbwwog bay bì kyənkyay shi gu wu ni, əba əŋhag ə nswan tuza tyog kyənkyay shi gu wu. ³²Əna tuŋ kəkəb kozaŋ ənied bə swanta ku, sə gwô khab ənied zan zan bənaŋ ətyi cog əni nkhab zwon tsyyeb bə zwon ətəm ni. ³³Əna sag zwon tsyyeb ji bə mbwag yag gu ku əwod zwon +ətəm ji bwag myyan. ³⁴Əwod gbəndəŋ əgwam wu əna nyo bə əsiba shyo bə mbwag yag ku ni, 'Nyi bay, nyin əbyo wa kə nshyyo libərka əcyo ngu ni, nyi ya gado tyog əkwo əwa kə jyi nyin dyo nyyo bì kay nnyyo əsi də nyyo swanta ku. ³⁵Nwad, nku tsworj zwon, nyi sijoŋ n kyan ya; nsı tsworj nwamshyi, nyi sì əŋwwag n səhwod sswo; nsıbwo ngyed ətyicen, nyi sì əŋwwo bə nuŋ bu uli. ³⁶Nku conj kəgbəŋ, nyi sì kub b ətərog; nsı dwwo nyi sì cog n; nsı shyyo bu hwo nyi sì bay ba byyad n. ³⁷Kukwo ənied saŋ əbun ba əna nyo, 'Ətyə Uli, zan jen zo zì ndi a ətsworj zwon, zì sì joŋ a kyan ya? Kwo tsworj nwamshyi, zì sì əŋwwag a səhwod sswo?' ³⁸Zan jen zo zì ndi a yed ətyicen, zì sì əŋwwo bə əŋwan bu uli. Kwo kəgbəŋ zì sì kub a ətərog? ³⁹Zan jen zo zì ndi a lwwo kwo bu hwo, zì sì bay ba byad a? ⁴⁰Kukwo gbəndəŋ əgwam, əwi əna nyo məmba, 'Cucug ə nshey nyin, kwo yag ə nyi nyyo bə ətyə nyyun wo ənied ba cyan ə yed kyan ni dag, nuŋ ə nyi nyyo ndyo.' ⁴¹Əwod əna nyyo bə əsiba bə mbwag myyan ku ni, 'Nyi tyorj nyi wod n, nyin əgbəŋ'əlan, nyi əŋwwo buli ndoŋ kyo əwa kə njyi əwod əgwam utənyiraj dyo mbyyan kətug +ətəm ntswa gu ba ni. ⁴²Dənian əka nku tsworj zwon, nyi sì joŋ n kyan ya dag; ntsworj nwamshyi əwod nyi sì əŋwwag n səhwod sswo dag. ⁴³Nku ngyed ətyicen, əwod nyi sì əŋwwo bə nuŋ bə uli dag; nsı conj kəgbəŋ, nyi sì kub b ətərog dag, nsı ndwwo mbyyan shyyo bu hwo, əwod nyi sì cog n dag. ⁴⁴Kukwo ba na nyo bə ngu, 'Ətyə Uli, zan jen zō bəd, zì u ndi a zwon, shyyo bì nwamshyi, yed ətyicen, kəgbəŋ, shyyo bə əŋwan kwo shyyo bu hwo, zì sì bwwag uma sag a ndyo?' ⁴⁵Əwod əna shim ba ndyo, 'Cucug ə nshey nyin, kyan əkwo nyi ku lag nyyo bə ətyə nyyun bə ənied əba nyi jway ni, nuŋ ə nyi ku lag nyyo ndyo ku. ⁴⁶Kəkəb təŋkəy ənied əkwı ni əna əŋwwo bumi sswo zwod saŋ sisag, əwod ənied saŋ əbun ba bâ əŋwwo bumi uli siced saŋ sisag ka!'

Chapter 26

¹Jen əzo Yesu əba tyag kəkəb lyyad ənay ni, əsi nyo bə nnwan ntəm gu na, ²Nyi lyen naŋ məta nnwam nfyyaŋ tibay na soŋ Təkəram jí na nyyo, əwod əna ɻwwag ɻgwon Ətyibishyi ka ə kpaŋ ka bə ətyyem əhwu wu.³Kukwo cəcəd əni fi zənaŋ mbyyaŋ ənīhwob Yahudawa ba si tuŋ dunduŋ bumi uli əgwam fi zənaŋ wu wo ə ngyi Kayafa ni. ⁴Basi lab unuŋ dí gag əkwo ba na ntəbad Yesu də əbaŋ ə hyad gu ni. ⁵Əwod basi nyio dám nyo, "Yog ku yog yed də njen nsoŋ təkəram jí dag, kəlag jyyo ba dərəg bə ənied ba."⁶Nini jen əzo Yesu shyyo bì uli Saminu ətyə gbab. ⁷Naŋ ba ni nswan bə tebur ə ya kyaŋ ya. Kukwo əbyyug əyyaŋ ası ɻwwo bə ukuruŋ əkyo nhyyad bə əmyyo swam nyio byyo kurum ni, əsi kwərəg əpyo Yesu ka. ⁸Əwod naŋ nnwan ntəm gu na ndi ni, basi fəg əliya bəd. "Yag ə mbyyo ə mbyyan didid kurum əwi ni bə kpəd? ⁹Sə ba lyab əmyyo ənay ni bə gbəndəŋ kurum əsi kəw +kunag na."¹⁰Əwod Yesu ə ndyen didam bawu ni əsi nyo bə mba, "Yag ə mbyyo nyi nfwon əbyyug əwi ni ənnyo? Ə nyyo n ətan kyaŋ. ¹¹"Kozən njen +kunag na shyyo dunduŋ bə nyin. Əwod nna nshyyo dunduŋ bə nyin kozən njen dag. ¹²Naŋ gwo nkərəg əmyyo ənay bì lwam nku ni, ə nyyo ənnyo ə ntswəŋ niad nuŋ əkwo. ¹³Cucug ə ntəg nyin, kwo əji ə naŋ ən shəy usham əlyyad əkay ni ka kəkəb swanta ku, kyaŋ əkwo əbyyug əwi əkə nyyo ni na yed ta kwo ə ya uswon dí lyyad ə njyyuŋ ətan nkyan əwo gwo nyyo ni."¹⁴Ətyə nyyuŋ bə nnwan ntəm swag bə ufyyaŋ na wo ə ngyi Yahuda Iskariyoti ni, əsi nad ətə shyyo cecəd ənied fi zənaŋ ba. ¹⁵Əsi nyo bə mba, "Yag ə nyi cad nyi jen, kə ncyyo nyi wu mbwag? Basi ka mmag azurfa sswag ntad ə joŋ gu. ¹⁶Nyyo də njen əzo, əsi ka cad lwag əkwo gwo na ncyyo ba Yesu mbwag ni.¹⁷Nini utug nwam yyuŋ shin swoŋ kunkwoŋ saŋ fwərag ku, nnwan ntəm gu na si ka mbay ba shyyo gu nyo, "Əji ə a ncad zi njyyi a kyaŋ ya nsoŋ təkəram ku?"¹⁸Əsi nyo, "Nyi nad bumi ukəran əkay ni nyi shyyo ətyog əyyaŋ. Nyi nyo bə ngu, 'Əti cyyed ə nyo, "Jen nji shyyo mbwag. Nna gya kyaŋ ya swoŋ Təkəram ku buli aka mbyyaŋ nnwan ntəm nna." ¹⁹Nnwan ntəm guna si nyyo bənaŋ gwo nkam ba ni. Basi jyyi kyaŋ ya swoŋ təkəram ku əzo. ²⁰Dushwun jí ba nnnyo ni, əsi swan ə ya kyaŋ ya ku dunduŋ bə nnwan ntəm guna swag bə ufyyaŋ. ²¹Ba nshyyo bì ya ku ni, əsi nyo, "Cucug ə nshey nyin naŋ ətyə nyyuŋ bə nyin əna mbwwug bə nuŋ." ²²Ntsswo bana si byyan bəd, kukwo konyan bə mba si ka ɻwwo lyirim gu, "Zəm, nuŋ ə dag kə ni, Ətyə Uli?"²³Əsi shim, "Ətyə əwo bə nyin ə zurub bwag gu ku bə kay jyyuŋ bə nuŋ ni, ngow əna bwwug bə nuŋ." ²⁴Ngwon Ətyibishyi ka na nad bə naŋ əkə ndyrug tuza ka ka ni. Əwod sswa ubuŋ utswoŋ ətyog əwo na bwwug bə Ngwon Ətyibishyi ka ni i lan bəd sə ba yog byin ətyog əwo dag." ²⁵Yahuda əwo əna bwwug bə ngu ni si nyo bə ngu, "Nuŋ ə ətyi cyyed? A kərag na bə əpyo a."²⁶Ba nshyyo bì ya kyaŋ ya ku ni, Yesu əsi kyag kungwoŋ wu, əsi nkworog libərka wu, əsi kpərəm gu ə ɻwwag nnwan ntəm na nyo, "Nga nyi ya, lwam nuŋ əkwo."²⁷Əsibwo kyag ucyyoŋ ka əsi nkworog libərka wu əsi joŋ ba nyo, "Nyi sswa na kəkəb nyin." ²⁸Di əswog nuŋ ənio nyi sswa, nio əku shyi ə kwərəg kpay ə ngyurub kətug ku. ²⁹Əwod nnyo bə nyin, "Mma na nsswo səhwod əsum inabi ənay ni bə nyin dag sə nwam əkwo mma nsswo na əfay dunduŋ bə nyin bumi tyog əcyo nku ni."³⁰Naŋ ba n bwom əbwom ə tyag ni, basi wurug ənkad bə əfaŋ +Ufad ka. ³¹Kukwo Yesu əsi nyo məmba, "Kəkəb nyin nyi na bwwag +uma sag n ndyo tutug əkay ni, nyi kay nwod bə nyin bənaŋ əkə ndyurug ni, 'N na hyad ətyi cog wu, usworon +zwon tsyyeb ka na səraŋ."³²Əwod də məta əkyo, əna dərog bə nuŋ, nna kyag uswon nyin nnad bumi Galili.³³Əwod Bitrus əsi nyo bə Yesu, "Kwo də kəkəb ənied ba əbwawg +uma ba na ə sag a ndyo, basi ɻwwo uyid, gad ku na di ənnyo bə nuŋ dag."³⁴Yesu əsi nyo bə ngu, "Cucug ə nshey a, bə tutug əkay ni, ana tsswo lyen nku cyan utad, əgbag wu ə də tyab."³⁵Bitrus əsi nyo bə ngu, "Kwo nna hwu dunduŋ bə ɻwan, nna tsswo a dag." Əkum nnwan ntəm ba bwo si ma nkərag kyaŋ nyyuŋ.³⁶Kukwo Yesu əsi nkad bə mba dulwo əkyo ə ngyi Getsaimani ni, əsi nyo bə nnwan ntəm guna, "Nyi swan əji nuŋ nshorog n nad əzəw nnay Əgwaza U."³⁷Ə kyag Bitrus mbyyaŋ nnwan Zabadi na ufyyaŋ na ə khab də əfam ənyyuŋ, əsi ka ntərərag ba byyan tsswo bì sswa zwod.³⁸Kukwo gwo si nyo məmba, "Sswan nji cyyo cway bəd eye əhwu kyo ni. Nyi swan əji nyi cam dunduŋ bə nuŋ."³⁹Əsi shorog ə nad duswon baka əsi kwa əbyin ətəgurub uyyi ka, əsi nay Əgwaza. Əsi nyo, "Əcyo ngu, kə cad kwo wa yed shyyo, yog wod n nsswo ubuŋ əkay ni dag. Əmgbəm bə ənnyo, yog ku yog di digag əkwo ncad ni dag, sə bì kyaŋ əkwo a cad ni."⁴⁰Əsi bwwog əba shyyo nnwan ntəm na usswa ubuŋ nda. Əsi nyo bə Bitrus, "Kəd, nyi yəw nyi cam dunduŋ bə nuŋ nad tswam jyyuŋ dâ?"⁴¹Nyi cem nyi nay Əgwaza kəlag nyi na ɻwwo bumi kətug mag. "Tswa ji bəd cad nyyo ku, əwod lwam ku si yed bobwad."⁴²Əsi nad cyyan ufyyaŋ ku ətə nay Əgwaza U əsi nyo, "əcyo ngu, kənaŋ ubuŋ əkay ni na sswag dag sənaŋ nsswo ka, nyyo bì kyaŋ əkwo a cad ni."⁴³Əsibwo bay əba shyyo ba ba sswa ubuŋ nda nkyan ba, dənian əyyi ba ba nhyyad təntyaŋ bə nda na.⁴⁴Əsibwo wod ba ə nkad ətə nay Əgwaza U cyyan utad ə nāy bì kyaŋ nyyuŋ.⁴⁵Yesu əsibwo bay əba shyyo nnwan ntəm na əsi nyo məmba, "Had nini nyi ni sswa ubuŋ nda shyyo bì tswuŋ a? Di, jen ji maŋ nnnyo, zo əna mbwwug bə Ngwon Ətyibishyi ka mbwag +kətug ənied ni."⁴⁶Nyi dərəg yoŋ zi coŋ. Di ətyə əwo əna bwwug bə nuŋ ni əbay kpəd.⁴⁷Naŋ gwo ni shyyo bə əlyyad na, Yahuda ətyə nyyuŋ bə nnwan ntəm swag bə ufyyaŋ na si ka ncyyo pud əwurug. Didid ukpa ənied əsi bay dunduŋ bə ngu nyyo mbwag cəcəd ənied fi zənaŋ ba ənīhwob Yahudawa ba. Basi bay əbyoŋ +tswad bə +ubáy nzwaŋ.⁴⁸Ətyog əwo əna bwwug bə Yesu ə cyyo mbwag ba ka ni wa kən tag ba

kyaŋ əkwo gwo na nyyo bâ nfig ətyə əwo ba na təbad ni, "ətyə əwo n lwwug ni, ngwo, sə nyî nkwa də ngu."⁴⁹ Bə də ncun əsi wurug ənad ətə shyyo Yesu, "N byyad a, ətyi cyyed!" Əsi lwwug gu shin byad.⁵⁰ Yesu əsi nyo bə ngu, "Kpəndan, nyyo kyaŋ əkwo a bay nyyo ku ni." Bası ka nkwa bə Yesu ə kwag ə nkad dyo!⁵¹ Ikwo ətyə nyyuŋ bə nnwan ntəm Yesu na sì ka təkpəy tswad ə wurug dyo əsi ntyab itswoo ngywon ntəm əgwam fi zənaŋ wu ə tin.⁵² Yesu əsi nyo bə ngu, "Bwwog bì ntswad ji cyyo dulwo ji ka, konyan ə təkyem tswad, tswad zo əni nhjad gu."⁵³ Nyi dam nyo də nna ngyəw yoroŋ əcye nyo gwo təm bə nuŋ ntswa əbyo sswag ci kwob jyyuŋ bə nswag nfyyan gu ba dă?⁵⁴ Əwod ni ə bəd əna ncyyō kyaŋ əkwo əwa kə ndyurug bumi əlyyad əgwaza ka i kwa cəcərag də nyunyuŋ ba?" Nyo kyaŋ na di naŋ sikwi ni!⁵⁵ Də njen əzo Yesu əsi nyo bə əkpa ənied wu, "Nyi bay bə nuŋ bi +tswad bə +ubay nzwaŋ eye nyo cad təbad ətan əned ə ni a? Kozaŋ utug nni swan bə gbəndaŋ Uli dyeb əgwaza əwi nmo cyyed ənied ba, əwod nyi sì ntabad n dag."⁵⁶ Əwod kəkəb kyaŋ əkwi ni ə nyyo ku cəcərag bənaŋ ənied əlyyad əŋwwad əgwaza əku ndyurug nyo ku na ndi ni." Kukwo kəkəb nnwan ntəm gu na si bwwag +uma usag gu dyo basi tyoŋ əwod gu əyin gu.⁵⁷ Ənied əba ku nkwa bə Yesu ni sì nkad bə ngu bə Kayafa əgwam fi zənaŋ wu, dulwo əkyo ənied lyurug bə ənihwob Yahudawa ba kəkəb ən ntuŋ ni.⁵⁸ Əwod Bitrus əsi baŋ əhwı gu gbaŋ əta nad tusa tu fag əlyyad əgwam fi zənaŋ wu. Əsi ɻwwo ətə swan dunduŋ bə ənied cog ba gwo ga di kyaŋ əkwo əna nyyo ni.⁵⁹ Də njen əzo cəcəd ənied fi zənaŋ bə kəkəb ənied zwob əlyyad ba əku cad bâ shyyo bə a nkyan ənio əna ndəb Yesu əbun ni bâ ga nshyyo tətwad əzo bana nhjad gu ni.⁶⁰ Basi nshyyo kyaŋ dag had bədidid ənied əba əku wurug ə fag əlyem tuza Yesu ka ni. Əwod ənied əfyyan əsi wurug ə yon.⁶¹ Basi nyo, "Ətyog əwi ə nyo, 'N na gyəw tirib gbəndaŋ Uli Dyeb əgwaza U mmo nnog gu bumi nnwam ntad."⁶² Əgwam fi zənaŋ wu əsika ndərog ə yon əsi nyo bə ngu, "A byyo kyaŋ kərag dâ? Yag ə bəd ba lyyad tuza aka?"⁶³ Əwod Yesu əsi ya nkərag ə ntan gu dag. Əgwan fi zənaŋ wu əsi nyo bəngu, "N kam a bumi əgwaza siced, tag zid kə ɻwan ə yed Kristi wu, ngywon əgwaza ka."⁶⁴ Yesu əsi shim nyo, "Nwan ə kərag bə əpyo a. Əwod nshey a, nyyo nini tinaŋ duswon, əna di Ngwon ətyibishi ka uswan bə mbwag yag Tyog ku, naŋ gwo təbay bumi ninian tuza ba."⁶⁵ Əgwam fi zənaŋ wu, əsika nsam +ətərog gu ba əsi nyo, "Ə' jwway əgwaza U! Yag ə zi bu cad? Nyi wa kə nfəg jwway əgwaza ku!"⁶⁶ "Yag ə nyi dam bəd? Basi shim nyo, "Ə' may əhwı kyo."⁶⁷ Basi shum gu təmpyo bu uyyi ka ə tswood gu. Basi tswood gu bə +utyyay mbwag ma na.⁶⁸ Basi nyo, "Kərag əŋwwad əgwaza bə nzid, ɻwan Kristi. Ənyan ə lwi a?"⁶⁹ Nini Bitrus əku swan tusa tu fag əlyyad ka ngywon ntəm gunyyem sì bay bə ngu uba nyo, "Aku shyyo dunduŋ bə Yesu əwo nyyo Galili ni."⁷⁰ Əwod əsi tsswo lyen Yesu ku duyı ba ka kəkəb, nyo, "N ya ndyen kyaŋ əkwo nyi lyyad ni dag."⁷¹ Naŋ gwo ngurug ənad bə nunkənyo ka ni, ngywon ntəm gunyyem uyyan usibwo ba di gu usi nyo bə ənied əbyo əzo ni, "Ətyog əwi ni ə mun əshyyo dunduŋ bə Yesu Banazare bwo."⁷² Əsi bwo tsswo lyen gu ku bə shishyi nyo, "Səm, n ya ndyen ətyog əwi ni dag!"⁷³ Məta a njen bə tyuntwwid, ənied əbyo əku yon əzo ni əsi bay əba nyo bə Bitrus, "Cucug ə bəd ɻwan bwo ə mun yed ətyə ənyyuŋ bə mba, əŋwwad əlyem əka tyay a bəd."⁷⁴ Əsi ka nŋwwo shyi mbyyaŋ shiyishi nyo, "N ya ndyen ətyog əwi ni dag. Bə də ncung naŋ gwo kə nyim unuŋ ka dag, əgbag wu əsika ntyab."⁷⁵ Bitrus əsika njyyuŋ +swan əlyyad əna Yesu əku tag gu ni nyo, "Ani tsswo' lyen nku cyan utad əgbag wu əsi də tyab tsutwon ka." Əsika nad tusa əsi gwon nkun bì byyan ntwoo bəd.

Chapter 27

¹Bibyib tsutswon də utwson ka, kækəb ceced ənied fi zənaŋ ba bə ənihwob Yahudawa ba sika ndab unuŋ dī gag əkwo ba na ngba Romawa ba bâ nhjad Yesu ni. ²Basi lab mbwag gu na, əsi kya gu ənad dyo bə Bilatus wo ə swan ə yed gwamna Romawa wu əzo ni.³Kukwo Yahuza əwo ku yed lwag bwwug bə Yesu ni, ə nfig naŋ əkə ndab unuŋ dī hyad Yesu. Tsswo gu ku sî tswod, bu byan tsswo tuza kətug nkyag əwo gwo nyyo ni. Əsika nkyag əkpod tswa kurum nswag ntad wu ənad dyo bə cəcəd ənied fi zənaŋ bə ənihwob ba. ⁴Əsi nyo, "mbwwo əbun naŋ ngyed lwag bwwug ətyo saŋ əbun əwi ni." Basi shim nyo, "əlyyad əna byyo kpantin bə nzid dag. Fəg dyo əzo bə ənyin a!" ⁵Yahuza əsika nkyag kurumku ətə ta ba ndyo bî tu fag əlyyad bumi gbəndaj uli Dyeb Əgwaza ku. Əsika nkad ətə lyəw əpyo gu əsi hwu.⁶Cəcəd ənied fi zənaŋ ba sika nkyag kurum ku bası nyo, "kurum əswog kwo ətan tuza ətyo əwo əfyyed gu əhwu ni. Doka zid ji ndwoŋ təŋkəy kurum əkwo bumi əlon sag kurum ka bumi gbəndaj uli Dyeb Əgwaza ka." ⁷Kukwo basika ndab unuŋ bâ kyag kurum əkwo di san əbyin əkyo ə ngyi "əbyin kpagyag +əpyo. Basi bwwag ulwo ka ə ncyyo ulwo niad ənied əkag əbyo əkwi Urushalima ka ni. ⁸Kukwo mbyyo ə ngyi ulwo ka "əbyin əswog kyo tinad utswun!"⁹Ba nsan təŋkəy əbyin əkyo ni, ku sî kwa cəcərag bə naŋ swaŋ əlyyad bu unuŋ Irimiya ətyə əlyyad əŋwwad Əgwaza əku ndyurug nyyo bî kay nnyyo ni: "Ba kyag tswa kurum nswag ntad əkwo Isirela ba ə ɣwwag də ngu ni.¹⁰ Əsi nsan əbyin əti lon. Naŋ ətyə uli əbu ntwəraq nni.¹¹Naŋ Yesu ə ngyor duyi gwamna ka, gwamna wu əsi lyib gu, "ŋwan ə yed əgwam Yahudawa u a? Yesu əsi shim gu ndyo, "ənnyo n kərag ənnyo!" ¹²Əwod jen əzə cəcəd ənied fi zənaŋ ba bə ənihwob ba əku ntyam Yesu ni, əsi ya nkərag ə tan ba dag. ¹³Bilatus əsi nyo bə ngu, "A tswəŋ nkyag bə didid nio ə bwoy ə say tuza əka ni dâ?" ¹⁴Əwod Yesu əsi kərag kyan dag. Ku ndi ənnyo ni, gwamna wu əsi lyin kyan bwwag əsag tunuŋ.¹⁵Nini iku yed kukwoy nswad na ku kozaŋ əlyo də njen soŋ ya bî sswo təkəram bawu, gwamna wu ə wurug bə mba ətye nyyuŋ bî hwo ku əwod. Əni tîn bâ bə ətyə əwo ba khay ni əwod səd. ¹⁶Də njen əzo ə byyo əyin bumi Urushalima wo əku lyen bəd ni ə shyyo bu hwo ə ngyi Barabbas ni.¹⁷Naŋ ukpa ənied wu ntuŋ ni, Bilatus əsi lyib ba, "Bə zaŋ əhwu ə nyi khay tîn nfərəg gu ngwod: Barabbas a kə Yesu əwo ngyi Kristi ni?" ¹⁸Əku lyib ba dənian əka gwo nfig naŋ cəcəd ənied fi zənaŋ ba əku bay bə Yesu bə ngu dənian fub kyo. ¹⁹Də njen əzo Bilatus ə nswan ba kyaŋ nswad fag əlyyad gu ku ni, əhyyo guwu əsi tám bə ngu təm nyo: "Bibyib tsutswon ka n dyyed tuza ətyo əkay ni. Yog mag ə byyo bwag tuza ətyə saŋ əbun əwi dag. N sswo zwod utswun nwad əliyed əwo ndyyed tuza gu ka ni.²⁰Əwod cəcəd ənied fi zənaŋ ba bə ənihwob ba əsi fwud ukpa ənied wu yog ba lyib Bilatus gwô fərəg Barabbas əwod ə hyad Yesu. ²¹Kukwo gwamna wu əsi lyib ba, "əyan ə nyi cad nfərəg ngwod nyo?" Basi shim, "Barabbas!" ²²Bilatus əsi lyib ba, "Bî yag ə nnyyo bə Yesu wo əngyi Kristi ni?" Kækəb ba basika nshim, "Kpaŋ gu bə ətyyəm əhwu wu."²³Bilatus əsi nyo, "Nwad yag ə bəd? Zaŋ təŋkəy kətug nyyo kwo gwo maŋ ə nyyo nyin dyo?" Əwod bası ya uswon bî gwoŋ ku biced, "kpaŋ gu bə ətyyem əhwu wu!" ²⁴Bilatus əsi fig naŋ kækəb kyaŋ əkwo gwo nyyo ə nfərəg Yesu əwod ni, ni tad gəfarag ə bud dag. Əsi di ənied bə əka ndam lwag jyyo sî dwod ni. Kukwo gwo sî kyag sahwod bə nkay əsi kwi mbwag gu na naŋ ənied ba ə cyyaŋ. Əsi nyo, "Yog əswog ətyi saŋ əbun əwi ni na shyyo tuza nyin, kaŋ bə nunj."²⁵Kækəb ənied ba si nyo, "Yog əswog gu na nâ kub zid bə nnwan zid na."²⁶Kukwo gwo sî fərəg Barabbas əwod ba dyo, əwod əsi wad Yesu bə əyəw əsi ɣwwag gu mbwag ənied əbyo na kpaŋ gu bə ətyyem əhwu wu ni.²⁷Nnwan nzwaŋ gwamna na sî kyag Yesu ənad dyo bumi uli tyog nnwan nzwaŋ ka. Basi tûŋ kækəb əkum nnwan nzwaŋ ka.²⁸Basi hwwug +ətərag gu ba əwod gu kəgban, bası kub gu ətərəg tyog.²⁹Basi jyyi buŋ tyog səkan ə kub gu əpyo, bası ɣwwag gu shan tyog bə mbwag yag gu ku. Basi kpa huhwud duyi gu ka, bası may gu may jway gu nyo, "Siced a i labyyaŋ, gbəndaj əgwam Yahudawa wu!"³⁰Basi shum gu təmpyo. Əwod bası kyag shan tyog ji, bası ya uswon dī tswod gu əpyo ka əbwo tswod.³¹Naŋ ba ntyag mmay gu shin jway ni, bası hwug ətərəg tyog wu bası kub gu +ətərəg gu ba, bası nkad bə ngu ənad dulwo əkyo ənə kpaŋ gu bə ətyyem əhwu wu.³²Naŋ ba ngurug ni, bası mwun bə ətyog əyyaŋ wo nyyo Bakurame wo ə ngyi Saminu ni. Basi cyyo gu t̄l̄id gwo ə hwi ba ə fərag ətyyem əhwu Yesu wu.³³Ba ntad ulwo əkyo ə ngyi Golgota ni kyo fa "Ulwo kpagyag əpyo."³⁴Basi nnyeb gu əkan ənio ə hyyay bə əcway kyan ni. Əwod gwo nnyirag ə nfəg ni, əsi lag sswo ku.³⁵Məta əkyo ba nkpaŋ gu bə ətyyem əhwu wu i, bası kwərəg zəla dī twərag kə ənyan ə məmba na byyo ətərəg wu.³⁶Basi swan əki cyyaŋ gu.³⁷Tutən əpyo gu ka, bası nkpaŋ kyan əkwo ba ntyam gu ni nyo, "Di Yesu əwi ni ngwo ə yed gbəndaj əgwam Yahudawa wu."³⁸+Ətarj nced əfyyaŋ əbyo əsi mun ə kpaŋ ba bə ətyyem əhwu ba ngu, ənyuŋ bə mbwag yag ənyuŋ wu bə mbwag myyan ku.³⁹Əsiba ki swərab ni ba sika twoy gu ə kaŋ pipyo ba ku.⁴⁰Basi ki nyo, "ŋwan əwo bu nyyed tyirib gbəndaj uli Dyeb Əgwaza U a bu nog ka bumi nnwan ntad ni, san əpyo a la! Kə ŋwan ə yed ŋgwon Əgwaza ka, cwog bə ətyyem əhwu bay əbyin zî dī la!"⁴¹Bə ənnyo cəcəd ənied fi zənaŋ ba dunduŋ bə ənied lyurug mbyyaŋ ənihwob ba, bası may gu shin jway.⁴²Ə san əyyaŋ ənied, əwod ə yəw ə san əpyo gu dag. Ngwo ə yed gbəndaj əgwam Isirela wu. Yog gwo cwog ə nyyo bə ətyyem əhwu wu la, zî ga dī zî ɣwwag cucug də ngu.⁴³Ə ɣwwag cucug bə Əgwaza, yog Əgwaza U ə san gu nini ka, kə Əgwaza U ə shim gwô fərəg gu əwod. Had əsi nyo, "Ngyed ŋgwon Əgwaza."⁴⁴Bə ənnyo bwo +ətarj nced

əbyo əku mun ə kpaŋ dunduŋ bə ngu ni əsi mun ə twoy tuza gu ka.⁴⁵ Nyyo səkəw tənwam ka ga ndyin əsika nkub ulwo ka kəkəb tinad tsam tsad dushwun ji.⁴⁶ Də njen tswam tsad ji, Yesu əsi kpaŋ kun nyo, "Eli, Eli Lama sabaktani?" Kwo fa "Əgwaza ngu, Əgwaza ngu, yag ə mbyo ə mbwwag uma bəd?"⁴⁷ Naŋ ənied əbyo yoŋ əzo nfog ni, basi nyo, "Ə yyi Iliya ə."⁴⁸ Bə də ncuŋ ətyə nyyaŋ məmba sì kyag sósó ə zwub bumi sisad əkan əsi tib bə nshan əsi nyyeb gu yog gwo sswo.⁴⁹ Əkum ənied ka sì nyo, "Yog gu shonshon. Yog zi di bə kə Iliya əna cwog əbay ə san gu."⁵⁰ Kukwo Yesu əsiba kpaŋ kun biced əsi hwwad sswan ji əsi hwu.⁵¹ Zəm, gbəndəŋ ətərag əwo ən fwun zizərag ulwo bumi gbəndəŋ uli Dyeb Əgwaza ka sì sərag ə nyyo tutan ka tinad utag ka, ə mbwwo cyan shwaŋ. Əbyin ka si tyirim, nfanj na sì sanj.⁵² Ndyag na sì nyirib, əsi dwuwod bə nnwan Əgwaza ənio kə kwi ni əced.⁵³ Basi wwid bə bibi ku də məta əka Yesu ndərog ni. Basi əwwo bumi zizərag ukəraŋ wu basi twərag +əpyo ba bə ənied bə didid.⁵⁴ Nini naŋ gbəndəŋ əgwon zwaŋ əwo cog Yesu bə ənied əba ə yoŋ ə əwwan Yesu ni əsi ndi tyirim əbyin ku bə nkyar ənio kwog ulwo ka ni, uwun usi ntəbad ba. Basi nyo, "Cucug ə ətyə əwi əku yed əgwon Əgwaza."⁵⁵ Didid +ənyuyg əwo ku hwi Yesu nyyo Galili ə byyan gu ni basi yoŋ gbaŋ ə cyyan."⁵⁶ Bumi ba ka Meri Magadaliya, Meri əyaŋ Yakubu bə Isū, mbyyaŋ əyoŋ nnwan Zabadi.⁵⁷ Naŋ dushwun ji nnyyo ni, ətyə nzwa əwo nyyo Armatiya wo ə ngyi Isū wo mun ə yed əgwon myyam mbwg Yesu ni, əsi bay.⁵⁸ Əsi nad ətə shyo Bilatus əsi lyib gu kwom Yesu ku. Kukwo Bilatus əsi kag bwwag ə joŋ gu kwom ku.⁵⁹ Isū ə nkyag kwo ku ni, əsi gad ku bə jijyad ətərog əfay wo ə ya əyyi ni.⁶⁰ Əsi tə myay ku bi lyag fay gu ku kwo gwo luŋ bum əfan ni. Kukwo gwo sì yurug ga faŋ ə nkub unuŋ lyag ku əsi nkad.⁶¹ Meri Magdaliya bə Meri əsū basi mun ə shyyo əzo, ə swan ə cyyan bə əfam lyag ka.⁶² Də utswon ka, wo yed məta nwam lab lwam ni, cəcəd ənied fi zənaŋ bə Farisawa basi tuŋ ətə shyyo Bilatus.⁶³ Basi nyo, "Siced a i labyyaŋ, zi jyyuŋ naŋ əti lyen ənied əwi əku nshyyo əced ni, əsi nyo, 'Məta nnwam ntad əhwu ku, n na dərəg.'⁶⁴ Naŋ ku ndi ənnyo ni, kam nnwan nzwaŋ ana na ti cog lyag ku, tinad nwam tad ku, kəlag nnwan ntəm guna ətə nyyin kwom gu ku, bâtag ənied ba, "Ə dərəg nyyo bə ənied kukwi ba. Lyyen nnjan ku ba sswag utsa ka bi byyan ulwo ku."⁶⁵ Bilatus əsi nyo məmba, "Nyi kyag ənied cog ba. Nyi nad nyi cog ku shənsham."⁶⁶ Kukwo basi nkad ətə san ənied cog ba. Əwod basi kpərəg əpyo lyag ka bə əfan tyog ka. Basi nsag ənied cog ba.

Chapter 28

¹Nini əkə ɳwwo əcun nwam tswunj Yahudawa ku, jen ji sì nad kpəg dì ɳwwo nwam nyyun ku bə Sati wu. Meri Magadaliya bə Meri ənyyun wu, basi nad di lyag ku. ²Zəm, əsika mbyyo ga gbəndan tyirim əbyin. Ətəm ntswa Ətyə Uli əsi cyog ə nyyo tuza əba yurug ga faŋ əsi nswan tuza ka. ³Gag di gu ku si ya əyyi bi say ku bəd. +Ətərog guba sì say kyenkyay nan tyyen ni. ⁴Ənied cog ba si tyirim lwam bə uwun na, basi shwwod əkwoy naŋ nkowm ni. ⁵Ətəm ntswa wu əsi lyyad bə ənyyug ba nyo, "Nyi yog fəg uwun dag, ndyen naŋ nyi bay cad Yesu əwo əku kpaŋ bə ətyyem əhwu wu ni. ⁶Ə shyyo əji dag, əwod əkə dərəg bənaŋ gwo ku ndyyad bə nyin ni. Nyi bay nyi di ulwo əkyo əku myyyay Ətyə Uli ni. ⁷Nyi nkad ufyyen nyi tag nnwan ntəm gu na nyo, 'ə kə dərəg bumi ənied kukwi ba. Di ə kyag uswon nyin ə nyyed Galili. Əzō nyi na ndi gu.' Di nkən tag nyin." ⁸Ənyyug əbyo bə də ncuŋ basi wod lyag ku bi fəg uwun bə ə say ntsswo. Basi tyoŋ ətə tag nnwan ntəm Yesu na. ⁹Zəm, Yesu əsi mwun bə mba əsi nyo, "Mbyyad nyin!" Ənyyug əbyo əsi ətə nkwa bə titag Yesu ba basi kwog gu ntonj. ¹⁰Kukwo Yesu əsi nyo məmba, "Nyi yog fəg uwun dag. Nad nyi tag nənyyug mba bâ nkad Galili. Əzō ba na ndi n." ¹¹Jen əzo ənyyug əbyo ku nshyyo bī nyiyed ku ni, kukwo ənied cog əyyaŋ sì ka nkad bumi ukəraŋ ka ətə kwog cəcəd ənied fi zənaŋ ba kəkəb nkyaŋ ənio əku nyio ni. ¹²Naŋ ənied fi zənaŋ ba ntur bə ənihwob ba basi cyyaŋ əlyyad na dundun bə ənied cog ba, basi njor nnwan nzwaŋ na didid kurum bâ ga nkub cucug wu. ¹³Basi tag ba, "Nyi tag əkum ənied ka, 'Nnwan ntəm Yesu ənio əku bay tutug uba nyyin kwom Yesu ku naŋ zì shyyo bə nda." ¹⁴Kə əlyyad ənay ni sì nad bə tsutsswo gwamna ba zì na mwaj gu zì tìn nyin bumi zwod. ¹⁵Kukwo nnwan nzwaŋ na sì say kurum ku ba nyyo kyaŋ əkwo ə kam ba nyyo ku ni. Əlyyad ənay əsi təyog bə Yahudawa ba ba bay utswun əkay ni. ¹⁶Əwod nnwan ntəm gu na swag bə unyyun sì nkad Galili ətə ghag əfan əkyo gwo tag ba ni. ¹⁷Naŋ ba ndi Yesu ni, basi cyyo bwob əbyin basi kwog gu ntonj. Əwod əyyaŋ bə mba əsi kwag əbaŋ bə +tsswo bana kə də ngwô la! ¹⁸Yesu əsi shworog ənad kpəkpəg bə mba əsi tag ba nyo, "əmgbəm tyog tuza bə əbyin ə jon n. ¹⁹Dənian əkyo nyi nad nyi ti cyyo ənied ba kwo əji bə swanta ku bâ yed nnwan ntəm n. Nyi nyyo ba botisman bumi əlyurug Əcyo mbyyaŋ Ngwon mbyyaŋ Zizərag Ntswa. ²⁰Nyi bu cyyed ba bâ hwi kwo yag ə n kam nyin nyô nyi nyyo. Əwod nna nshyyo dundun bə nyin kozaŋ njen tìnad njan njen u."

Philemon

Chapter 1

¹Nuŋ Bulus, əhwo Yesu Kristi, mbyyaŋ nənyyug wu Timoti zì lyurug a Filimon, kpəndan ntəm ziwu ²mbyyaŋ Afifa nənyyug ənab, mbyyaŋ Arkifus kpəndan ntəm bə nzwaŋ usham əlyyad bə nnwan Gwaza əbyo əba ə turj buli a ka ni.

⁴N gway bə Əgwaza, nti ənyun a ka bi nay nku kwo za njen. ⁵Ñ fəg ɳwwag tsswo mbyyaŋ cad Ətyə Uli Yesu a ku mbyyaŋ nnwan Əgwaza na kəkəb. ⁶Əwod dənian cad, nsı di ku myim n kwad á. Nuŋ Bulus huhwob əcyo, ngyed əhwo nini dənian Kristi Yesu. ¹⁰Ñ kwad a tuza ɳgwon nka Onisimus, wo ngyed əcyo gu u bi hwo nyanyaŋ ni. ¹⁵Shim dag ikwo mbyyo à ya nkhab nyin bə a njen. Á yi ba san gu mbwag nfyyaŋ tìnad jen saŋ sisag. ¹⁹Nuŋ Bulus, ndyurug a bi bwag nku, nnə tan a. Sənaŋ ntag a naŋ n hwi a ta əpyo a dag. ²¹Ndyən a bi gbòb əpyo dag, ndyurug a ndyo, ndyen ani nyyo sswag kyaŋ akwo ndyb a ni. ²²Əmgbom bə ənyo, jyi n tu kway, mbyyo sag tsswo, nwad nay Əgwaza a ku, ə nə bwwog bə nuŋ ə bay ndyo bə ɳwan.